

Amerika zahteva žrtve samo od drugih

Roosevelt je odklonil predlog o stabilizaciji valut

Amerika bi pristala samo na take predloge, ki bi ji prinesli koristi — Nesprejemljive zahteve Zedinjenih držav so obrezuspešile vsa dosedanja prizadevanja londonske konference — Ameriška delegacija ima sedaj vezane roke

Washington, 18. junja. č. Ameriška vlada se je sinoči takoj po sprejemu besedila sporazuma o stabilizaciji valut, ki je bil dosežen na konferenci med zastopniki Amerike, Anglije in Francije v Londonu, sestala k izredni seji pod predsedstvom Roosevelta. Po večurnih posvetovanjih je Roosevelt pozno zvečer poslal odgovor v London, v katerem v celoti odklanja predlog o stabilizaciji dolarja, kakor so ga sestavili v Londonu. To svoje stališče je Roosevelt utemeljil s tem, da bi takojšnja stabilizacija dolarja na način, kakor je bil zamišljen v Londonu, povzročila Ameriki veliko škodo in zaustavila dviganje cen, ki je sedaj v polnem razvoju. Obenem je Roosevelt dal ameriški delegaciji na svetovni gospodarski konferenci v Londonu nova navodila in določil tudi meje, preko katerih delegacija v nobenem primeru ne sme iti.

V poučenih ameriških krogih poudarjajo, da Roosevelt v načelu ni proti sami stabilizaciji, vendar pa smatra, da situacija za to v Ameriki še ni dozorela. V tem smislu je stavil tudi protipredloge, ki bodo sedaj predmet nadaljnjih pogajanj v Londonu. Obenem je Roosevelt sporočil, da je Amerika pripravljena natančno proučiti vsak predlog, ki bo v tem pogledu sprožen, da pa za enkrat ne more pristati na načrte, ki bi ovirali razvoj cen v Ameriki, ki kažejo zadnje mesece tendenco rapidnega dvigovanja.

Presenečenje v Londonu

London, 18. junja. č. V konferenčnih krogih je odgovor Amerike na predloge

glede stabilizacije valut izzval splošno presenečenje kljub temu, da se je pričakovalo že v naprej, da bo Amerika izrazila svoje pomisleke. Nihče pa ni mislil, da bo Amerika v celoti odklonila predloge, ki so bili sestavljeni po dolgotrajnih razgovorih in posvetovanjih in ki predstavljajo po mnenju konferenčnih krogov skrajno mejo, do katere more popustiti Evropa napram Ameriki.

Glede protipredlogov, ki jih je stavil Roosevelt, za enkrat podrobno še niso znane. Iz krogov francoske delegacije pa se izve, da vztraja Roosevelt pri prvotnem stališču ameriške delegacije, da bi morala Francija sorazmerno razvrednotiti svojo valuto, odstopiti velik del svojega zlata Angliji, Ameriki in drugim državam z zrahljano valuto, a razen tega priskočiti na pomoč Nemčiji z večjim posojilom, ki naj bi omogočilo mobilizacijo zamrznjenih kreditov v Nemčiji, tako da bi mogla Nemčija odplačati tudi svoje dolgeve v Ameriki.

Stališče Francije

V krogih francoske delegacije so glasno naglašajo, da so take zahteve Amerike absolutno nesprejemljive in da na tej osnovi nikdar ne bo mogoče doseči sporazuma. Francija je slej ko prej pripravljena doprinesiti svoje žrtve za ureditev važnih gospodarskih problemov, vendar pa smatra, da to ne sme presegati gotovih meja in da se mora tudi Amerika pokazati bolj popustljivo ter doprinesiti svoje žrtve, zlasti v vprašanju vojnih dolgov. Francija bo ponovno naglasila svoje stališče, da sma-

tra ureditev vojnih dolgov v zvezi s stabilizacijo valut za predpogoj vsakega nadaljnjega dela svetovne gospodarske konference. V tem smislu bo stavila francoska delegacija tudi svoje pismene predloge predsedstvu konference.

Amerika pošilja note

Washington, 18. junja. AA. Vlada USA je poslala Poljski in Belgiji slični noti kakor Franciji, Italiji pa noto, v kateri potrjuje prejem akontacije, obenem pa naglašja, da to plačilo ni zadostno. Finski je vlada poslala noto, v kateri ji potrjuje prejem celotnega obroka.

Norman Davis demisioniral?

London, 18. junja. d. Kakor se je zvedelo, je sedaj definitivno odločeno, da se bo ameriški delegat na razorožitveni konferenci Norman Davis vrnil v Ameriko. Norman Davis je izjavil, da smatra svojo nalogo kot izrednega poslanika predsednika Roosevelta v Ženevi v bistvu za zaključeno in da bo naprosil Roosevelta za svoj odpoklic. Ker se g'ede na stanje razorožitvenih pogajanj v Ženevi komaj more misliti, da bi sodelovanje ameriškega posebnega pooblaščenca ne bilo več potrebno, so gotovo povod drugi vzroki za odhod Normana Davisa v Ameriko, med njimi ne v majhni meri napadi nati v ameriškem tisku.

Norman Davis je davi odpotoval iz Londona v Washington. Pred odhodom je formalno demantiral vesti, da bi nameraval podati ostavko. V Washington se vrača zgolj iz osebnih razlogov. Seveda pa bo obenem poročal Rooseveltu o svojem poslanstvu v Evropi.

vprašanjih. Pri tem ugotavlja komunikne, da je bil razgovor v tem pogledu posebne važnosti in da je rodil vseskozi pozitiven uspeh. Razgovor se je končal na povsem prisrčen način z zagotovilom, da gojita obe državi med seboj največje simpatije.

Poset madžarskih politikov na Dunaju

Budimpešta, 18. junja. d. Poslanca stranke malih poljedelcev gróf Franc Hunyadi in Egon Turchanyi sta se zadnje dni sestala z vodilnimi avstrijskimi politikmi. Poslanec Turchanyi je izjavil o svojih razgovorih, da ga je na Dunaju zelo prijazno sprejel minister Schumi, ki je poudarjal, da si Avstrija želi v svojem težavnem položaju konkretne podpore Madžarske. Dunajski nadškof kardinal Innitzer je sporočil svoje pozdrave madžarskemu narodu. Poslanec Turchanyi je dobil na Dunaju vtis, da avstrijska javnost nikakor ni prežeta z narodno-socialistično mislijo in da motijo red le majhne narodno-socialistične formacije.

Zahteve trgovstva dravske banovine

Kamnik, 18. junja. Po lepem običaju, da se vsako leto vrši občni zbor na drugem kraju dravske banovine, so se danes zbrali delegati vseh trgovskih združenj iz Slovenije v Kamniku k 13. redni letni skupščini Zveze trgovskih združenj dravske banovine.

Že v soboto popoldne so se delegati zbrali v dvorani Narodne čitalnice k predkonferenci, kjer se je vršila obširna razprava o številnih predlogih posameznih združenj in so bile sestavljene resolucije za občni zbor. Navzile slabemu vremenu so danes popoldne delegati in številni člani združenj od zadnjega kotečka napolnili dvorano Narodne čitalnice. Skupščino je otvoril predsednik zveze g. Josip I. Kavčič, ki je ugotovil, da je poleg številnih gostov navzočih 85 delegatov posameznih združenj, ki predstavljajo 8000 organiziranih trgovcev. Predsednik g. Kavčič je nato pozdravil zastopnika bana sreskega načelnika g. Vovška, predsednika Zbornice za TOI g. Ivana Jelacina s tajnikom dr. Plessom in Fr. Zagarjem, predsednika Zveze industrijev nar. posl. I. Krejčija, nar. posl. g. Cerarja, kamniškega župana g. Kratnarja, zastopnika zagrebškega združenja g. Cvijiča, predsednika Trgovskega društva »Merkur« dr. Frana Windischerja, načelnika kamniškega združenja g. Stargarja in postajnačelnika g. Kržana. Predčital je udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, ki je bila od zborovalcev navdušeno sprejeta. Pozdravne brzojavke so bile poslane trgovskemu ministru dr. Šumenkoviću, obema slovenskima ministroma dr. Albertu Kramerju in Ivanu Puclju, banu dr. Marušiču in ministru n. r. Iv. Mohoriču.

Naš gospodarski položaj

Predsednik g. Kavčič je nato podal obširno poročilo o našem gospodarskem položaju in o težnjah trgovskega stanu. Trgovina je lani hudo trpela zaradi ponovne postritve gospodarske depresije in zaradi težko pri izvozu. Cene so nadalje padle in tudi v zadnjih mesecih opazamo novo potupljanje. Izvoz živine je hudo omejen zaradi uvoznih ovir v raznih državah, izvoz lesa je padel za 44%, vnovčenje našega agrarnega preseška v inozemstvu je vedno težavnejše. Kmet ne more kupovati, brezposelnost narašča in padeč kupni moči, ki je s tem v zvezi, najbolj občuti trgovec.

Politika Narodne banke

K temu so se še pridružile težkote v denarnem in kreditnem gospodarstvu, ki nujno kličejo po ureditvi. Narodna banka se vedno drži previsoko obrestno mero, ker je morala odpisati znatne izgube. Državni delež na dobičku Narodne banke je padel na eno desetino, navzile temu pa je bila delničarjem izplačana 10 odstotna dividenda.

la. Delničarji Narodne banke so na občnem zboru sami kritizirali visoke izgube, ki so samo lani znašale 50 milijonov Din, dočim je bilo treba od ustanovitve do leta 1931. odpisati skupaj le 47 milijonov. Te izgube so posledica nepravilne kreditne politike, ki jo vodi Narodna banka, kar nam priča okolnost, da v Sloveniji ni bilo nikoli izgub v kreditnem poslovanju Narodne banke. Sedanjo kreditno politiko je treba spreminiti, zakaj Narodna banka ni nobena milijarna ustanova, temveč zavod, ki mora služiti interesom vsega jugoslovenskega gospodarstva. Obrestno mero je treba znižati. Tudi naše brate v južnem delu države bo treba osvoboditi od zelenca, ki izkorišča kmeta in trgovca.

Davčna praksa

Naše trgovstvo zlasti hudo občuti poostreno in rigorozno davčno prakso, ki jo je treba omiliti. To je stvar, ki trgovstvo vedno bolj teži. V krizi se ne bi smele povisevati davčne. Celo davčni uradniki so na nedavnem zborovanju ugotovili, da sedanji davčni zakon ne ustreza sedanjim potrebam in razmeram. Ugovarjati pa je treba predlogu, da se uvede dohodnina, zakaj davčni aparat v naši državi ni povsod sposoben za tak fin mehanizem, kakor ga zahteva dohodnina. Saj se že pri sedanjih enostavnih davčnih oblikah kažejo velike razlike med posameznimi pokrajinami. Davki se ne pobirajo povsod tako rigorozno, kakor pri nas. Tu je potrebno popolno izenačenje. Glede pridobitve pa gre odmerjati po zunanjih znakih, ker je tak način odmere v nasprotju z zakonom.

Nadaljnja zahteva trgovstva gre za tem, da se izenačijo konkurenčni pogoji med trgovino in konsumnim zadržanjem. To velja tako glede davkov, kakor tudi glede ostalih ugodnosti, ki jih uživajo konsumne zadruge. Nekatere zadruge imajo dalekosežne prevodne ugodnosti na železnici. Če naj imajo te ugodnosti namen poceniti življenjske potrebščine, potem naj železnica upravlja tudi trgovcem omogoči, da zastoj prevažajo moko in druge življenjske potrebščine.

Obrtni zakon in socialno zavarovanje

Glede obrtnega zakona gre zahtevanje trgovstva za tem, da se z novelo spremeni nekatere njegove določbe, zlasti določbe § 19., ki navaja pogoje za izvrševanje trgovske obrti. Zakon je treba nadalje izpopolniti glede krošnjarstva in uvesti obvezne banovinske zveze trgovskih združenj. Čim prej naj se izda tudi uredba o zapiranju in odpiranju obratovališč ali pa naj se na kak drug način uvede 4-urni delovni čas ob nedeljah za vse podeželske trgovce.

Kr. banska tkalnica preprog Drinske banovine v Sarajevu

Obiščite

razstavo sarajevskih preprog

v gimnaziji v Kranju

20. in 21. junja od 9. do 12. in od 2. do 7. ure zvečer.

Sprejemamo naročila na 24-mesečno odplačevanje brez naplačila

Socialno zavarovanje delavstva se mora brezpogojno decentralizirati po banovinah, kakor to zahteva samouprava OUZD v Ljubljani in Trgovskega bolniškega in podpornega društva. Največje deficite je izkazalo naše delavsko zavarovanje v času, ko so komisariji vodili upravo; položaj se je šele izboljšal, ko se je zopet uvedla samouprava. Osrednji urad v Zagrebu izkazuje za lani prebitek v višini 1.3 milijona, dočim je l. 1931. izkazal izgubo od 37 milijonov Din. Delavsko zavarovanje se mora upravljati le po gospodarskih in socialnih vidikih in ne po političnih. Z denarjem se ne sme razmetavati in če zaradi nezadostne štednje nastanejo deficiti, je treba krivce poklicati na odgovornost. Centralizacija zavarovanja ni potrebna, zakaj tudi pri decentraliziranem zavarovanju se lahko za primer epidemij ali velikih nesreč razdeli tako breme na vse edine.

Centralna zveza trgovskih združenj

Boj zaradi zakona o pobijanju draginje, ki je bil lani sprejet v Narodni skupščini pa je pozneje propadel v senatu, je dal beograjskemu trgovskemu združenju povod za prizadevanje, da se osnuje Centralna zveza trgovskih združenj, ki bo lahko nastopila v imenu vsega jugoslovenskega trgovstva, zlasti kadar so nujno ogroženi vitalni interesi vsega trgovskega stanu. Priprave za ustanovitev take centralne organizacije so že v teku. Zveza trgovskih združenj dravske banovine je predlagala, da se po banovinah ali po zbornicah področij ustanovijo zveze, ki se naj potem povežejo v centralno organizacijo s sedežem v Beogradu.

Glede socialnega zavarovanja za samostojne trgovce je zveza izdelala osnutek okvirne uredbe in ga predložila Zbornici za TOI. Trgovski odsek zbornice je že odobril osnutek uredbe, ki je bil nato poslan vsem ostalim zbornicam v državi in ministrstvu.

Gospodarska politika

Današnji čas zahteva bolj, kakor kdaj prej, da prično najširše plasti naroda misliti malo bolj gospodarsko. Kulturni napredek je le mogoč na podlagi dobro urejene gospodarske. V vseh gospodarskih in političnih vprašanjih je treba realno misliti. Kdor ne pozna finega gospodarskega mehanizma, naj ne govori in razpravlja o gospodarskih stvareh. Predvsem nam je treba ustvariti gospodarski program v obliki osnovnih smernic za bodoči gospodarski razvoj. Tudi Slovenija potrebuje svoj gospodarski svet. Prenehati mora sedanja animoznost proti gospodarskim krogom, zlasti od strani oblastev. Ponovno opazimo, da se važni gospodarski problemi rešujejo brez sodelovanja gospodarskih krogov, kar povzroča, da se morajo pozneje mnogi zakoni spreminjati, ker niso bili konzultirani predstavniki gospodarstva.

Pomanjkanje gospodarskega programa se kaže zlasti v naši produkcijski politiki. Proizvajamo preveč žita, ki ga vedno težje vnovčujemo v inozemstvu, ne skrbimo pa za to, da bi prišli proizvajalci sirovine, ki jih moramo uvažati, pa bi jih lahko doma pridelali. Institucija gospodarskega sveta je predpisana tudi v novi ustavi. Že lani je bil sprejet zakon o gospodarskem svetu, pa ga še vedno nimamo.

Gospodarska politika mora stopiti na prvo mesto. Pravijo, da gre ljubezen skozi želedec. Tudi ljubezen do domovine se bo najprej utrdila, če bomo vsi zadovoljni, če bo vsakdo imel to, kar potrebuje za življenje. Naše uedinjenje bomo do kraja izvedli, če se bomo gospodarsko zedinili.

Predsednik g. Kavčič je za svoja izvajanja žel dolgotrajno burno odobravanje vseh zborovalcev. Po govoru predsednika je skupščino pozdravil v imenu bana sreski načelnik g. Vovšek.

Govor predsednika Zbornice za TOI

Nato je zborovalce nagovoril predsednik zbornice g. Ivan Jelacin. Potrdil je izvajanja predsednika g. Kavčiča, ki je povedal vse, kar nas boli, kar nas ovira. Zveza trgovskih združenj je ustvarila že veliko delo. Vsi gospodarski stanovi dnevno zahtevajo, da se jih vpraša za svet, da se jih konzultira. Tako upoštevanje bi zaslužil zlasti trgovski stan, ki je največji nosilec davčnega bremena. Naš trgovec je dober patriot, čeprav tega ne nosi vedno na jeziku, gotovo je boljši od onega, ki to vedno poudarja.

Vse gospodarske stanove je treba upoštevati, nevarno pa je, če preveč akcentuiramo kmečke interese. Nikjer ne more biti pravega napredka, če se ovira trgovina, ki je za vnovčenje pridelkov neobhodno potrebna. Trgovstvo ni v načelu proti zadržanju, nasprotno ono priznava, da je produktivno in denarno zadržanje izredno mnogo pripomoglo k gospodarskemu napredku Slovenije. Ono je ustvarilo smisel za štednjo in varčnost. Krivico je očitati našim denarnim zavodom, da so sami zakrivil denarnje stanje, ki se mora čim prej popraviti. Predsednik g. Jelacin je na koncu svojega govora potrdil izvajanja predsednika g. Kavčiča glede neupravičenih animoznosti, ki se kaže nasproti gospodarskim krogom in priporočil zborovalcem, naj pokažejo solidarnost v tem, da brez debate soglasno izvolijo predlagano predsedstvo in da ponovno izvolijo g. Kavčiča za predsednika. Tudi g. Jelacin je za svoja izvajanja žel burno odobravanje.

V imenu Zveze industrijev je pozdravil zborovalce še njen predsednik nar. posl. g. Krejči, ki je dejal, da je prišel na zbor, da silijo želje trgovcev, ker mora vsak narodni poslanec, ki hoče služiti svojemu narodu, poslušati, kaj hoče narod. Tudi narodni poslanec g. Cerar je v toplih besedah pozdravil zborovalce in jim obljubil svojo pomoč. Končno sta izrekla pozdrave še kamniški župan g. Kratnar in kot domačin načelnik Združenja trgovcev v Kamniku gosp. Senčar.

Brez debate je bil nato sprejet računski zaključek za l. 1932., ki ga je podal zvezni tajnik g. Kaiser, kakor tudi proračun za l. 1933. v višini 168.000 Din.

Volitve

Tudi volitve so se izvršile brez debate. V predsedstvo so bili z vzklikom soglasno

izvoljeni gg.: za združenje Ljubljana: Jos. I. Kavčič, Iv. Gregorc, Jurij Verovšek, Pavel Fabiani, za združenje Maribor: Vilko Welk, Iv. Franc, Zdravko Anderte, za združenje Kranj: Fr. Sirc, Fr. Globočnik, Ant. Savnik, za združenje Ptuj: Fr. Lenart, za združenje Radovljica: Leon. Fürsager, Peter Sitar, za združenje Ribnica: Jos. Divjak, Filip Petelin, za združenje Krško: Fr. Černe, za združenje Kamnik: Anton Stergar, za združenje Slovenjgradec: Janko Klun, Vinko Rozman, za združenje Ljutomer: Vencel. Vilar, za združenje Laško: Konrad Elsbacher, za združenje Slov. Bistrica: Fr. Kac, za združenje Brežice: Ant. Umek, za združenje Konjice: Mart. Šumer, za združenje Ljubljana - okolica: Jos. Šporn, Vltk. Jeločnik, Josko Madarom, za združenje Dolnja Lendava: Peter Osterc, za združenje Logatec: Stančko Lenarčič, za združenje Črnomelj: Karol Müller, za združenje Celje - okolica: Viktor Pilih, za združenje Kočevje: Fr. Huber, za združenje Novo mesto: Edm. Kastelic, Josko Povh, za združenje Litija: Fortunat Črtanec, za združenje Ptuj - okolica: Iv. Traun, za združenje Sv. Lenart: Ant. Hrastelj, za združenje Ormož: Ludvik Kuharič, za združenje Murska Sobota: Fr. Čeh, I. Kohn.

Po končanih volitvah je občni zbor z burnim odobravanjem izvolil g. Kavčiča ponovno za predsednika zveze, čeprav po pravih volih predsednika načelstvo. — Končno je sprejel še številne važne resolucije.

Novovoljeno predsedstvo se je takoj konstituiralo in je bil za prvega podpredsednika izvoljen g. Konrad Elsbacher, za drugega podpredsednika g. Vilko Welk, za blagajnika pa g. Jurij Verovšek.

Prisrčen sprejem češkoslovaških oficirjev na naši meji

Maribor, 18. junja.

Opoldne je prebivalstvo na naši severni meji kljub hudemu dežju, ki je padal ves dan, nad vse priščno pozdravilo češkoslovaške aktivne in rezervne oficirje, ki so prispeli na daljšo ekskurzijo po naši državi. Na meji se je zbralo k sprejemu vse narodno prebivalstvo z zastopniki javnega življenja, prihiteli pa so tudi odlični predstavniki civilnih in vojaških oblastev in organizacij naših rezervnih oficirjev in dobrovoljcev iz Maribora. Ko so prispeli množični češkoslovaški avtobusi nekoliko pred 15. uro, do avstrijske omejevalne straže, so gosti izstopili in odšli na naše ozemlje. Množica našega ljudstva, med njim Sokoli in gasilci v krogih z gozbo na čelu, je češkoslovaške brate sprejela s silnim navdušenjem in vzklikanjem. Prvi jih je pozdravil v imenu naše omejevalne občine in vsega omejevalnega prebivalstva šentlški zdravnik g. dr. Bačar. Neka učenka šentlške šole pa je vodilju ekskurzije z lepim nagovorom izročila krasen šopek cvetja. Predstavniki češkoslovaških gostov se je na pozdrav priščno zahvalil in deklko gnujen objel ter poljubil. Nato so pozdravili zastopnike češkoslovaške vojske v imenu jugoslovenske vojske mariborski mestni poveljnik general g. Hladčič, v imenu mestne občine župan g. dr. Lipold, v imenu mariborskega podobora Udrženja rezervnih oficirjev in dobrovoljcev predsednik g. Perhavec, v imenu Zveze jugoslovenskih dobrovoljcev ravnatelj g. Bogdan Pogačnik, v imenu šentlškega Sokola g. Stilič in na posled še v imenu tukajšnjih češkoslovaških g. Bureš. Za vse pozdrave se je zahvalil vođa ekskurzije rezervni major g. Karel Majer, ki je predsednik Zveze češkoslovaških rezervnih oficirjev in bojevnikov.

Kmalu so avtobusi, spremljani od nekaterih avtomobilov naših predstavnikov in javnih funkcionarjev, krenili proti Mariboru. Tu se je zbrala k sprejemu pred hotelom »Orius« na Graškem trgu in v Slovenski ulici velika množica ljudi, med njo oba sreska načelnika gg. Makar in dr. Irvac, predstojnik mestne policije g. dr. Hacin, ves oficirski zbor, množični rezervni oficirji in vojni dobrovoljci, več občinskih svetnikov, zastopniki Narodne odbrane, Sokola, Jadranske straže, Jugoslovenske Matice in drugih narodnih društev. Okrog 18.15 je prispel prvi češkoslovaški avtomobil in je vojaška gošča zaigrala pozdrav, množica pa ga je pričela pozdravljati navdušeno z mahanjem robcov in neprestanim vzklikanjem.

Prvi gostje z vodstvom ekskurzije so izstopili in se seznanili s celotnim našim oficirskim zborom in s predstavniki civilnih oblastev. Med tem je že pribrela ostala avtomobilska kolona, okrašena z našimi in češkoslovaškimi zastavicami. Med zvoki gozbe so gostje izstopili in šli v prostore hotela »Orius«, kjer so imeli večerjo, po kateri je bil dobro obiskan pozdravni večer.

Gostom, ki so danes okrog 13. prispeli v Gradec, se je peljal nasproti mariborski občinski svetnik in zastopnik dobrovoljcev g. Peric, ki je z avstrijskimi oblastmi uredil vse potrebno glede uradne formalnosti za prestop meje. Gosti so medtem sedli k obedu, nato pa ovihi na kratek prijateljski sestanek med svoje rojake v graškem češkoslovaškem narodnem domu. Okrog 15. so nadaljevali vožnjo proti naši meji. Ekskurzije se udeležuje 39 aktivnih, 40 rezervnih in 6 upokojenih oficirjev z 89 družinskimi člani. Del gostov, 74 po številu, prenoči v Mariboru v hotelu »Orius«, medtem ko so se ostali še nocoj odpeljali v Varaždin da prenoče tamkar. Jutri se bosta oba dela spet sešla ter nadaljevala pot proti Osijeku, Beogradu in dalje po Jugoslaviji.

Neurje nad Ljubljano in okolico

Po močnem nalivu s silnim grmenjem in treskanjem je hud vihar podrl več dreves in napravil škodo na polju in po vrtovih — Ljubljana je spet prestopila bregove

Ljubljana, 18. junija. Že 11 dni traja s majhnimi presledki deževje, ki je ponekod povzročilo pravo katastrofo. Lepa kotlina pri Planini na Notranjem je od maja že 20 dni pod vodo. Izpremenjena je v veliko jezero. Tamonje prebivalstvo trpi še silnejšo škodo kakor Barjani in vasi okoli Vrhnike. Čerkljsko jezero že dolgo ni doseglo take višine kakor letos. Tudi Loška dolina je še vedno močno poplavljena. Prebivalstvo teh krajev obupa, kajti prišlo je ob vse breme poljske pridelke. Kmetje v Planini so nekateri dni, ko je voda nekoliko upadla, hoteli kopati semenski krompir, da so ga mogli porabiti vsaj za svinje. Sena v teh krajih sploh ne bo, ker ga je povodenj uničila. Škoda je velikanska in doslej še neprecenljiva.

Od 7. t. m. do davi je padlo vsega 61.1 m/m dežja. Velik naliv je bil 10. t. m., nato je deževal vsak dan v presledkih, po večini popoldne. V soboto pa so se pričeli silni nalivi, ki so povzročili na mnogih krajih poplave in veliko škodo. Medtem ko so majniški nalivi pretežno zajeli le Notranjsko, zapadno ljubljansko okolico in Dolenjsko, so se junjski nalivi raztegnili na vso dravsko banovino. Zaradi velikih nalivov v soboto so reke zelo narasle, toda še ne tako, da bi prestopile bregove. Sobotni nalivi so trajali dopoldne in popoldne do 17. Nato so prenehali, nadaljevali pa so se ponoči, toda proti jutru je vse kazalo, da bo morda vendarle za nedeljo vsaj delno lepo vreme. Žal je zjutraj kmalu začel groziti z nevihtami. Ves zjutraj proti Vrhniki in Polhovemu gradu je bil prepuščen s črnimi oblaki, medtem ko je vzhod krvavorede žarel.

To je bilo slabo znamenje in res so se dopoldne nad Ljubljano in okolico pojavile silne nevihte. Nepretrgano je deževalo vse do okoli 16. ure. Menjavali so se nalivi med silnim grmenjem. Nastal je tudi hud vihar. Enkrat je treslo in poškodovalo tramvaj. Na Mirju in tudi drugod je piš podrl več dreves. Prav tako je nevihta razsajala po Barju, kjer je podrla

nekaj sadnih dreves. Vsa trava je polegla, kakor da bi jo kdo pomandal. Po okoliških krajih, kjer je krompir kazal že prav lepo, je vihar bilke krompirjeve poškodoval in tudi žita so trpela.

Ljubljana je zaradi nalivov narasla in je znova prestopila bregove pri Lipah, Črni vasi in pri gornjem toku okoli Vrhnike, zlasti pri Bervkah in Blatni Brezovici.

V Ljubljani je vihar metal s streh opeko, lomil drevje po nasadih in zlasti veliko škodo napravil po vrtovih. Nekatje na Tyrševi cesti je vihar vrgel celo okno na ulico. Prav značilno je, da je vihar polomil kole pri nekaterih drevesih in je pustil nepoškodovano mlado drevje. Mnogo so trpele po vrtovih cvetlice. Pri drami je porušilo velik topol.

Velikansko škodo trpe kmetje tudi zaradi tega, ker se je prejšnje dneve že začela košnja. Trava bo zaradi trajnega namakanja naravnost segnila na travnikih. Okoli 16. se je namah zjasnilo, zasijalo je sonce in dopoldne mrtvo mesto je naenkrat oživel.

Zatvornica ob izlivu Gradaščice porušena

Zaradi ogromne množine padlega dežja je Ljubljana zopet silno narasla in sprito tega zatvornica ob izlivu Gradaščice ni mogla zadržati silnega pritiska vode. Okrog 19. so se vdale deske med dvema pilotoma, voda je pregrado odtrgala in vdira v strugo. Narasli Ljubljanici tudi provizorni jez ob trimostovju, ki so ga še pretekli teden zgradili, ni bil kos. Voda je nasip hitro porušila.

K zatvornici ob Gradaščici so pohiteli delavci Stavne družbe, ki so z nadloveskim naporom odtrgali pregrado privezali na vrvi, pa jo izkušali potegniti iz vode in jo zopet namestiti na prejšnje mesto. Vsa njihova borba z divjim elementom pa bo očitno zaman. Tudi če se jim posreči pregrajo potegniti iz vode, ni verjetno, da jo bodo lahko spravili na njeno mesto.

Zborovanje agrarnih interesentov

Občni zbor Zveze agrarnih interesentov — Posl. Mravlje o pomenu novega zakona za likvidacijo agrarne reforme

Ljubljana, 18. junija.

Dopoldne se je vršil v dvorani Delavske zbornice dobro obiskani občni zbor Zveze agrarnih interesentov. Po otvoritvenem pozdravu predsednika Zveze g. Stražisarja je predlagal narodni poslanec Milan Mravlje, naj se odposliči ustanovna brzojavka Nj. Vel. kralju, pozdravne brzojavke pa ministrskemu predsedniku dr. Sršniku, ministru za kmetijstvo dr. Tomašiču in banu dr. Marušiču. Njegov predlog je bil s splošnim odobravanjem sprejet.

Podpredsednik zveze g. Prepoluh je podal poročilo predsedstva. Zveza agrarnih interesentov je ob svoji ustanovitvi zavzela stališče, da je v gorati dravski banovini dovolj, ako se pusti veleposestnikom po 50 ha obdelovalne zemlje, vendar pa je ostala v veljavi izmera 75 ha. Pretekli teden je Narodna skupščina sprejela dodatke k zakonu o agrarni reformi, ki je prinesel nekaj izboljšanja, ne pa vsega. Znižal se je količnik za izračunavanje odškodnine veleposestnikom, zaradi česar bodo plačali agrarni interesenti nad 11 milijonov dinarjev manj, kakor je bilo prvotno določeno. Druga važna novost je, da pridejo pod agrarno reformo tudi cerkvena veleposlastva, kar je povsaj socialno pravično. Glede gozdov je Zveza vedno naglašala, da je agrarna reforma nezadostna, ker ima večina veleposestnikov v dravski banovini več gozdov kakor obdelovalne zemlje. Zato je zahtevala, naj pridejo tudi gozdovi pod agrarno reformo, a je pri tem uspeša le deloma, ker določa zakon iz l. 1931, da se ima v dravski banovini pustiti veleposestnikom 1000 ha gozdov, dočim določa za savsko banovino 500 ha. Pri izvajanju omenjenega zakona se je nadalje določilo, da se vzamejo gozdovi načelno samo 13 veleposestnikom, drugim pa ne, čeprav imajo 2 do 3 tisoč ha več gozdov. Zveza je zastopala stališče, naj bi se gozdovi upravljali v skupni edinihi, ki naj bi bila last vseh, za katere se je agrarna reforma sploh pričela. Zato je zbudil presenečenje ministrski odlok, da se ti

gozdovi ne dodelje agrarnim interesentom, temveč posameznim političnim občinam. To je zmožno, ker agrarna reforma ni bila namenjena v prid občinam ali korporacijam, pri čemer bi bili udeleženi vsi mali in veliki, temveč se je začela zaradi tistih, ki so do zemlje upravičeni. Kakor je bil nekdanji osnovni verski zakonodajec Jožefom II. na podlagi razlastitve cerkvenih gozdov, da bi služil za cerkvene in duhovniške namene, prav tako naj bi se sedaj osnovala slična ustanova, ki bi služila za socialne namene kmetijskega prebivalstva. Zveza tudi odločno protestira proti postopanju začasne državne uprave, ki jo je imenovala državna oblast v Ljubljani, da bi meštarika s temi gozdovi. Komisije, ki so bile odposlane za ugotovitev razlaščenih gozdov, so se začele namreč pogajati in meštariti z namenom, da bi od razlaščenih zemlji ostalo še nekaj fevdalcem. Zveza mora svoj boj nadaljevati, čeprav je borba za socialne pravice težka. Res je življenje odvisno od kompromisov, če pa naj bodo kompromisi čimbolj ugodni za agrarne interese, je potrebno, da zveza še naprej obstaja. Kar se je doseglo, sprejema Zveza agrarnih interesentov z zahvalo na znanje, hoče pa svoje delo v interesu najubožnejšega ljudstva nadaljevati. Zato se ne sme raziti, dokler ne bo njen program izvršen. Potrebno je, da se pašniške in gozdne zadruge pritegnejo k upravi razlaščenih gozdov.

Tajniško poročilo je podal nar. poslanec g. Milan Mravlje, ki je v početku omenil, da je bil 4. decembra lani sklican protestni občni zbor proti odlokom in predlogom komisij, ki so imele za razlastitev ugotoviti površino gozdov na veleposestvih. Ta občni zbor se je označeval na merodajnih mestih zaradi majhne udeležbe v tem smislu, kakor da Zveza agrarnih interesentov nikogar ne predstavlja. Gre pa za 20.000 agrarnih interesentov in najmanj 100.000 ljudi, katerih interesi so navezani na agrarno reformo. Govornik je na-

dalje ostro nastopil proti vmešavanju županov in občin v agrarno reformo, češ da so dale obične največ povoda za omenjene predloge. Sedaj je položaj tak, da bo drugo leto večina agrarne reforme že izvedena. Šele v zadnjem času pa se opaža preokret v tohačenju zakona o agrarni reformi v prid agrarnih interesentov in ne le zgolj veleposestnikov. Le v sedanjem režimu smo našli zlasti na Hrvaškem in v Sloveniji odločne zagovornike popolne izvedbe agrarne reforme. Ker so bile v zakonu iz l. 1931 nekatere določbe, ki so finančno oteževalo izvedbo agrarne reforme in ker je med tem znatno padla cena zemljišče, se ni moglo dopustiti, da bi se odkup zemlje vršil po določbah tega zakona. Prejšnji minister za kmetijstvo Juraj Demetrovič je imel za to zahtevo popolno razumevanje, zaradi česar je moral tudi zapustiti svoje mesto, ker so se uprli veleposestniki in njihovi trabanti. Narodna skupščina je bila odgojena in prišel je nov minister za kmetijstvo, ki pa je sprejel v celoti načrt prejšnjega ministra in o katerem se more reči, da pristaja tudi v celoti na pravi smisel agrarne reforme. Tako je bila pred dnevi sprejeta v Narodni skupščini na podlagi takega razumevanja nova k sedanjemu zakonu o likvidaciji agrarne reforme, ki prinaša znatne olajšave agrarnim interesentom. Glavna izprememba obstoja v tem, da se bo zemlja odplačevala 30 let s 5 % obveznicami. Odškodnina se bo preračunala na podlagi čistega katastrskega donosa in znatno zmanjšana količina. Kakor je preračunano, bi po prvotnem znašala odškodnina za jeh zemlje 167 Din. po novem zakonu pa bo znašala 107 Din. Druga važna določba v novem zakonu je ta, da bo razlašena tudi cela vrsta samostanskih in cerkvenih veleposestev. Zveza agrarnih interesentov se ne bori proti cerkvi in veri, ker smatra, da sta za moralno življenje naroda cerkev in vera nujno potrebna, prav tako pa tudi nista za to tukaj, da bi izbirali premoženje in preprečevali zlo. Še življenjskih pogojev siromašnih ljudi. S tem, da hočemo napraviti našemu malemu kmečkemu človeku boljše življenje, ga hočemo tudi pripraviati na krščansko pot. kajti berač ni dober katoličan, ker mora krstati, ako hoče živeti.

Poslanec Milan Mravlje je nadalje obrazložil, kako se bo vršilo izvajanje agrarne reforme v prihodnjem letu ter je končno svaril agrarne interese, naj se ne spuščajo v fakultativni odkup zemlje ter ne sklepajo z veleposestniki pogodb. Mnogi so že naslednji zastopnikom veleposestnikov in bodo morali plačati kvadratni meter zemlje po 150 Din, dočim bi sedaj plačali največ po 30 Din. Obrazložil je tudi podrobno, v kakem obsegu se bo izvajala agrarna reforma v dravski banovini in naglašal zlasti zahtevo agrarnih interesentov, naj bodo pašniške in gozdne zadruge zastopane v državni upravi, ki bo prevzela razlašene gozdove. Tudi definitivna uprava ne sme biti brez zastopnikov agrarnih interesentov. Nato je govoril o poslovanju Zveze agrarnih interesentov še g. dr. Janže Novak, ki je končno predlagal občno, soglasno sprejeto resolucijo. Resolucija vsebuje zahteve in predloge, ki so bili očitani v poročilih med drugim zlasti: Znižanje maksima obdelovalne zemlje na 50 ha, združitev vseh razlaščenih gozdov pod skupno upravo in razlastitev vseh gozdnih posestev nad 1000 ha, odločilni vpliv organiziranih agrarnih interesentov v upravi razlaščenih gozdov itd. Sedanjí začasni upravi očita resolucija, da postopa samovoljno, in ji izreka nezamupico ob enem z zahtevo, da se imenuje nova uprava.

Blagajniško poročilo je podal zopet nar. posl. g. Milan Mravlje, ki je naglašal, da je v zadnjem času plačevanje članarine postalo zelo nerodno. Premoženje izkazuje zveza 44.868 Din. V imenu revizijskega odbora je predlagal absolutorij g. Lukar. Pri volitvah je bil zopet izvoljen dosedanjí odbor s predsednikom Stražisarjem na čelu, nakar je bilo zborovanje zaključeno.

Ljubljanskim članom JRKD

Sreska skupščina JRKD v Ljubljani je preložena na 27. junija t. l. ob 20. uri. Minister dr. Kramer se je moral že silnoči vsled nujnih državnih poslov vrniti v Beograd. Ker pa želi prisotnosti skupščini osebno, je predsedstvo sreskega odbora preložilo skupščino na navedeni termin.

Na ponedeljek je tako: K Slamiču zavijem rad, pristen vinček vsakokrat tam mi razvedri glavo!

Naše stavbinsko delavstvo v bednem položaju

Ljubljana, 18. junija.

Glede na hud položaj stavbinskega delavstva je bil za danes dopoldne ob 9. sklican v dvorano OUZD shod, na katerem se je razpravljalo o težavah tega stanja in kako izboljšati položaj stavbinskega delavca. Zborovanje je otvoril predsednik g. Galjot, glavni referent je bil pa g. Juvan.

Govornik je govoril o krizi stavbinskega delavstva, o brezposelnosti, ki stalno narasča med njim, in o plačah, ki jih delodajalci stalno znižujejo in so prave miloščine, saj znašajo jedva 2 do 3 Din na uro. Zaradi zlorabe odpovedi se množe pritožbe in obrtno sodišče ima polne roke dela. Zakon namreč določa, da je treba stavbinskemu delavstvu prav tako odpovedati na 14 dni, delodajalci se pa temu umikajo na ta način, da sprejmejo delavca samo za mesec dni na delo, potem mu pa odpovedo. V mesto sili tudi preveč kmečkih delavcev, ki odjedajo kruh res potrebnim, saj se dogaja, da delajo sinovi bogatih kmetov. Govornik je nato obširno razpravljalo o licitacijah raznih tvrdk, ki stavišajo smešno nizke ponudbe, potem pa izkušajo to izenačiti pri delavcih, ki jim manjšajo plače. Pri sprejemanju se postopa z delavci zelo brezobzirno. Stavbinsko delavstvo tudi vztraja na zahtevi glede uvedbe 8 urnega delavnika.

Govornik je dalje obširno razpravljalo o podporah stavbinskemu delavstvu, ki naj bi jih prejemale pri borzi dela. Ta institucija namreč doslej stavbinskemu delavstvu ni nakazovala podpore ne glede na to, da to delavstvo pozimi ne dela. Naposled je še poudarjal, da je bila resolucija nedavno sprejeta na protestnem shodu stavbinskega delavstva, poslana vsem odločilnim činiteljem in vladi. Zaključil je govor s pozivom na delavstvo, naj bo složno in se krepko organizira, saj je le v slogi moč. Njegova izvajanja so bila sprejeta s splošnim odobravanjem.

Ustanovni občni zbor ljubljanske edince Jugoslovenske gozdovniške lige

Ljubljana, 18. junija.

Danes dopoldne se je vršil ustanovni občni zbor ljubljanske edince Jugoslovenske gozdovniške lige. Zborovanje bi se moralo vršiti ob 10. v šoli na Cozovi cesti, ker so pa prostore zasedli Sokoliči, se je vršilo v jedilnici Železničarskega doma na Novem trgu. Zborovalce je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora g. Ludovik Meglič, posebej pa še zastopnika policije in tiska. V uvodu je poudarjal, da je organizacija dejansko obstajala že od l. 1925. dalje kot Združenje slovenskih tabornikov, zaradi novih predpisov v zakonu za telesno vzgojo je pa potrebno, da se osnujejo tudi krajevne edince, med temi ljubljanska JGL.

G. Pajer je nato prečital pravila JGL ter jih navzočnim podrobno raztolmačil. Pravila, ki jih je potrdilo tudi ministrstvo za telesno vzgojo, so bila soglasno sprejeta. Sledile so volitve. Za starostno in glavarja edince obnem je bil izvoljen Janez Trpin, za njegovega namestnika Ludovik Volčič, v odbor pa Lamut, Hönn, Zirkelbachova, Podraž, Breda Lamutova in za namestnika Uhlir in Minka Rugljeva. Pri slučajnostih se je razpravljalo o letošnjem taborjenju, članarini in drugih gozdovniških zadevah.

Panika zaradi splašenega vola

Ljubljana, 18. junija.

Dopoldne je razburil vse mesto nenavaden dogodek. Po glavnih ulicah je namreč divjal splašen vol ter povzročil med številnimi pasanti veliko paniko, zlasti se zato, ker je na Pogačarjevem trgu razbescel žival podrla in nevarno poškodovala neko žensko. Zgodilo se je to takole:

Okrog 8. zjutraj sta prignala iz Karlova dva gonjača 8 mladih volov. Živalno so spravili v hlev gostilničarja Zabajka na Poljanski cesti, kjer se je pa en vol na nepojasnen način odtrgal. Drvel je po Poljanski cesti in zavil na Pogačarjev trg. Zaradi kričanja pasantov se je vol splašal in začel teči z bliskovito naglico čez trg. Nasproti sta mu prišli dve ženski, ena Režika Varškova, 46 letna žena jetniškega paznika iz Kolodvorske ulice. Vol se je zapodil med obe in Varškovo podr. Zaradi silnega sun-

ka je Varškova odletela in padla tako nesrečno na glavo, da si je prebila lobanjo in zaradi pretresenja možganov nezavestna obležala, splašena žival je pa tekla naprej. Varškovo je reševalni avto prepeljal v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili resne poškodbe.

Ubelega vola so nato preganjali po Prešernovi ulici. Okrog pol 10. se je pojavil vol pred pošto. Medtem je bila o zadevi že obveščena policija. Vol je ubral na Mirje, od tam pa proti Mestnemu logu. Policija ga je preganjala z avtomobilom. Ker ga niso mogli ujeti, so ga blizu posestva

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravnega »Franz Josefove« grenčice, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi oteklino jeter, zviša izločevanje žolča, vstopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

Repertoarji

LJUBLJANSKO NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 19.: Tartuffe. D.

Torek, 20.: Zaprti.

Sreda, 21.: Roket. Poletni C in abon-

ma D.

Četrtek, 22.: Okenca. B.

OPERA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 19.: Zaprti

Torek, 20.: Seviljski brivec. Gostovanje

gospe Ade Sarjerve. Izven.

Sreda, 21.: Jim in Jill. Red Sreda.

Ljubljanska opera. Seviljski brivec s gostom Ade Sarjervo v vlogi Rosine se bo pel v torek 20. t. m. Sarjerva je klopturna perka svetovnega slovesa. Mnogo let je bila stalna članica znamenite milanske opere. V Ljubljani je doslej nastopila enkrat nastopila, in sicer na koncertu v dvorani Unions, in takrat je s svojo glasovno tehniko naravnost očarala poslušalca. Naslovno vlogo Seviljskega brivca bo pel Primožič, tenorsko partijo Banovec. V obeh komičnih vlogah doma Bazilija in čona Bartola nastopita Betteito in Zupan. Opero bo dirigiral ravnatelj Polič.

Pri Ishijasu sledi na kozarec naravnega »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Objave

Sporod violinskega koncerta, ki bo drevi ob 20. v dvorani Unions. Nastopi violinist Leon Pfeifer, absolvent visoke ljubljanskega državnega konservatorija. Šole prof. Jana Slaisa. Händel: K. sonata v g-molu; Čajkovski: Koncert v d-molu; Šturm: Fantazija (delo konservatorija šole za kompozicijo prof. Slavka Osterca). Rimski-Korsakov-Kreisler: Himna soncu, Scott: Dežela lotosa, Novaček: Perpetuum mobile. Pri klavirju konservatorist Gallatja Reinhold. Vstopnice za nocojšnji violinski koncert so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Sedeži po 5 Din, stojališča po 3 Din. Začetek točno ob 20.

Zadnja sklepna produkcija državnega konservatorija ljubljanskega v letošnjem letu bo v sredo 21. t. m. ob 20. v dvorani Unions. Na tej produkciji nastopi orkester državnega konservatorija pod vodstvom gojčevca Müllerja in šušteršiča, gojčenci soloprskega oddelka Campa Sl., Perdan Jean, Likovič Joža, Sok Dragica, Lahmar Marija (absolventka visoke šole), absolvent srednje šole za klarinet Rueh Branko in Bajc Ladka (absolventka srednje šole za klavir), ki igra Saint-Saensov koncert za klavir s spremljevanjem orkestra. Natančnejši spored jutri.

Janko J. Srimšek:

Telovo

Ostirjeva Ančka in Vrbičev Janezek sta bila šolarčka. Iz tretjega razreda. Dve kapljici vode. V vlažni noči porojeni. Sredi zlatega jutra na živih listkih krompir razcevele rožice trepetajoči in drhteči. In že dva potočka, ki bosta zdaj, zdaj krenila vsak na svojo stran. Se ločila. Se razšla. In se z drugimi bratci in sestricami za vedno utopila v velikih vodah.

Pred šolo je Janezek prevesel torbico s svojo učenostjo čez rame, pomaknil klobuček na desno uho in se obrnil na levo. Ančka se je ozrla za njim in ga potegnila za rokav.

»Ne greš domov?«

»Ne! Jutri je Telovo.«

»In?«

»Nekaj ti pokažem. Pojdiva!« jo je povlekel za seboj.

»Janezek, domov morava! Ne sme-va se muditi.«

»Ne boš obžalovala! Pridi!« Ančka je pomislila za ščepec. »Samo ne za dolgo,« je rekla.

In šla sta.

Na cestnem pregibu pod šolo je Janezek z roko izprožil po trgu navzdol. »Ali ni lepo, Ančka? Cel gozd! Kaj ho-

sta! Vrt! Paradiž! — Tamle pod kostanj, glej, postavljajo kapelico —«

Ančka se je zagledala. In potem smeje, nekoliko nezadovoljno dejala: »Vem za to. Nič posebnega ni. Vsaj danes še ne. Jutri bo glavno.«

»Ampak vseeno! Pojdiva Ančka! Vsaj za pol ure. Doma naju ne bodo pogrešali. Pomagal bom, ko boste pri vas delali oltar. Vaš bo najlepši. Tudi lani je bil. In vsako leto. — Pred Jeričkovo hišo bo stal mlaj. Kakor zvonik visok. V vrh bodo obesili vsake sorte dobrot. Kdor bo splezal nanj, dobi od Strelovega gospoda polno pest desetice. Cencek mi je povedal. Zdjaj smreko gotovo že belijo.«

Ostirjeva Ančka je s čevlčkom podrsala po prahu. »Naj bo, Janezek! Toda takoj se vrneva. Obljubil si —«

»Tako, Ančka.«

Prijel je Vrbičev šolarček ostirjevega dekleta za roko in sta otroka drobni nožic zdrslala v vas.

Pred hišami na levi in desni so se vrtili fantje s sekirami, vejniki in železnimi drogovi v rokah. Se sukala dekleta. Dekleta v pisanih predpasnikih in belih rokavcih. Obložena in zaposlena z vencji in polnimi košarami rož. Fantje goloroki. Preznojene srajce zavihane nad komolce. Povsod vrisk,

Smeh. Veselje. Fantje so prisekavali mlade smreke in breze. Kopali jame. Podbijali mlaje. Dekleta jih povezovale in opietala z vencji. Bršljanovimi in lipovimi. Kinčala jih s šopki. Z vihrajčimi zastavicami. S papirnatiimi trakovi.

V farnem stolpu je zaklenkalo delopust. Na Gori je zabrmelo z velikim. Za njim se z ostalimi tremi.

»To klenkajo naš Rude. Končinov Bine in Makučev Žan.« Je Vrbičev pokazal v domače line. »Kar poslušaj, Ančka! Gorski naj se skrijejo pred našimi —«

»Res znajo lepo — Prelepo —«

»Rožice pojdeš potresat, Ančka? Si jih dosti pripravila?«

»Kaj vprašuješ! Pred samo monštranco bomo hodile. V belih oblekah. Razpletlenih las. Novo košarico sem letos dobila od strica. Je še nisi videl, kaj?«

»Nisem, Ančka. Mi jo boš pokazala?«

»Jutri zjutraj, Janezek. Bom.«

Z grajskega dvorišča za trškimi kostanji je privozil okoren pariz. Naložen z mladimi smrekami. Na njem je oblasno sedel črnobradi konopenski majer.

»S poti, otroka —« je vzdignil bič.

»Ne bom odgovarjal za nesrečo —«

Voz je počasi zavil mimo vodnjaka. Odskripal v spodnji del vasi.

»To vse bodo še potrebovali?«

»Vse! In še premalo bo. Gotovo pelja k Sv. Janezu pred sodnijo. Nisi videla? Grajsko dvorišče je polno smrek. Cel teden so jih podirali pri Sv. Florijanu in v Konopnem dolu. Po dva krajcarja jih prodajajo. Za cerkev dajejo zastoni.«

Pred Jeričkovo hišo je na močnih hrastovih kozah ležal ogromen mlaj. Deset, petnajst — še več fantov se je privalo in potilo okrog njega. Plaški kovač mu je pod vrhom, kjer so drevo podajšali, pribijal železne obroče.

»Sem ti prav rekel, Ančka? Čudež božji! In od tal do vrha ga bodo z milom in lojem namazali.«

»Zakaj?«

»Hm, zakaj! Da se bo težje plezalo. Prgišče denarja ni igrača! Pošteno si ga bo zaslužil, kdor ga dobi.«

»Bi ti priplezal do vrha, Janezek?«

»Eh — ne bi —! Ne šel! Čez leta, ako Bog da, Ančka, bom.«

»Kako ga bodo vzdignili? Postavili?«

»S kleščami iz žrdi. Z vrmi. Z verigami. S škripci. Nevarno je tako po-

četje, Ančka. Lansko leto sem bil zraven — Dvakrat se jim je zmeknilo — Radoveden sem, kako jim bo letos šlo od rok — Bi ostal —«

»Ne, Janezek —«

»Ne bodi v skrbeh. Samo do Sv. Janeza odideva. Potlej nazaj! Jutri za procesijo, ko bo vse gotovo, bo stokrat lepše —«

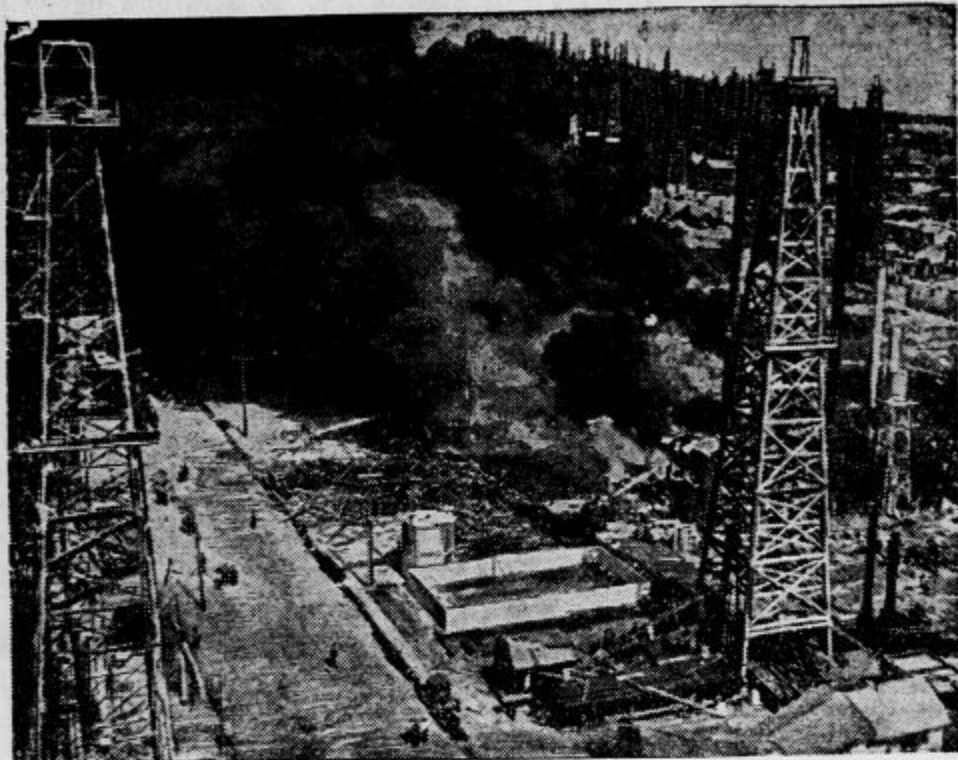
Kapelica pri Sv. Janezu je bila odprta. Zapuščena. Skrbne delavke in zvesti delavci so se že razšli. Ves tesni prostor so pridne roke s smrečjem in rožami spremenile v kotiček raja. Na oltarčku, s snežno belimi prti pregrnjenem, je med cvetličnimi lončki in srebrnimi svečniki resen in povešane glave stal svetnik. V črn talar in sveže opran koretelj oblečen. Na glavi svečeniški baret. V naročju križ s Križanim.

»Moj patron, veš, Ančka —« je na pragu Janezek snel klobuk. »Bi pokleknila, Ančka?«

»Pokleknila

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Petrolejski požar v Kaliforniji

Prva izvirna slika eksplozijske nesreče v bližini znanega kalifornijskega kopališča Long Beach. Eksplozija na petrolejskem ozemlju je bila tako močna, da so se tresle hiše v 34 km oddaljenem Los Angelesu. Eksplozija je zahtevala 7 mrtvih in 27 hudo ranjenih. Po eksploziji je nastal požar (glej sliko!), ki je povzročil ogromno gmočno škodo.

Možitevne in ženitvene skrbi v evropskih kraljevih hišah

Neki pariški list je pred kratkim objavil statistiko o evropskih kraljevih otrocih, ki bi bili godni za možitev, oziroma ženitev.

Na čelu kraljičin je holandska prestolonaslednica Julijana, ki šteje 23 let in obiskuje univerzo v Leydenu. Baje ni prav nič navdušena za možitev in to dela smerodajnim krogom velike skrbi, saj je zadnja potomka dinastije Aranjevcev.

22-letno švedsko princeso Ingrid so častniki že večkrat hoteli omožiti s tem ali onim princem in so jo ta čas namenili angleškemu kraljeviču Juriju. Bržkone se bo sta tudi poročila.

18-letno italijansko princeso Marijo so v zadnjem času spravljali v zvezo z bolgarskim princem Cirilom, kakor že prej z drugimi principi, a videti je, da ne bo iz tega nič. 30-letna bolgarska princesa Evdoksija hoče ostati baje samostojna in tudi danske princese Feodora (22 let), Karolina (20 let) in Luiza (18 let) so se prekrbele za primer, da bi ostale samice. Prva se je izučila za modistko, druga je diplomirana fotografinja in tretja je istakotno poklicno izveščana. Hčer bivega španskega kralja Alfonza sta obe zaročeni.

Med princ bi najraje oženili angleškega prestolonaslednika, princa Waleskega, ki se pa navzlic svojim 40 letom na vse

kriplje brani zlatega jarma. Ostal bo menda samec. Tudi danski prestolonaslednik neče nič slišati o poroki.

Ne zaupajte brezpogojno soncu!

Pod sončnim bronhitisom razumemo akutno bronhitis, ki nastane v disponiranih individuih pod vplivom močnega sončenja in ga spremljajo razne motnje, kakor glavoboli in mrzlica. Posebno rada napada to kataralno vnetje sluznice v vrhnjih dihalih zdravih, preobčutljivih otrok, ki tudi drugače obole pod vsakim majhnim vnanjim ali notranjim vplivom.

Dr. Klare, vodja otroške bolnice v Schiedeggu, pravi, da so takšni otroci običajno tolsti, nabuhnjeni ali nežni in imajo svetlomoder ali sivomodre oči, nežno, svetlorožnato kožo ter rdečkast blesk v laseh. Posebno zadnji znak se zdi dr. Klareju važen, ker je nastanek sončnega bronhitisa po njegovem v mnogih ozirih podoben nagnjenosti do ožganosti kože tudi pri zmerem sončnem obsevanju. Razkroj beljakovin, ki jih povzročajo ultravijolentni žarki, predstavlja strupeni dražljaj, ki zakrvi bronhitično obolenje.

Naziranje, da se da to obolenje ozdraviti z dieto, ki vsebuje le malo soli, se je izkazala za zmotno. Dober zdravnik bo nasvetoval pravo dieto in druge ukrepe. Seveda pa je treba otroke in odrasle, ki jim povzroča sonce tako težke reakcije, zelo previdno obravnavati z naravnim in umetnim obsevanjem, da se zlo ne poveča.

Najelegantnejše dirke na svetu

Največji družabni dogodek na Angleškem so vsakoletne dirke v Ascotu v zvezi z veliko modno revijo. Na sliki so člani angleške aristokracije, oblečeni po najnovejši modi.

Znan par na svetovni konferenci

Bivši newyorški župan Jimmi Walker s svojo ženo, bivšo filmsko zvezdico Betty Compton. Walker je došel v London kot poročevalec nekega ameriškega dnevnika.

Čuden posetnik chikaške svetovne razstave

Zveza južnopacifičnih ameriških bombažnih farmarjev je poslala tega moža na razstavo v Chicagu, da med potjo, zlasti pa na razstavi propagira uporabo bombažnih izdelkov. Mož hoče okoli 1700 km dolgo pot kljub težkemu tovoru prehoditi v treh mesecih.

Najhitrejša kolo

Francoski dirkač Francois Faure je sestavljen nove vrste kolo, s katerim je nedavno dosegel nov hitrostni rekord na 10 km, ki jih je prevozil v 13 minutah, 41 sekundah.

V Avstriji so pripravljene

da v primeru potrebe s strojnimi puškami obvarujejo samostojnost in neodvisnost avstrijske republike pred Hitlerjevimi nasilnimi agenti.

Amerika in meddržavni dolgovi

Amerika si je pred londonsko konferenco zagovarjala, da to mednarodno zborovanje državljkov in gospodarstvenikov ne bo načelno vprašanje meddržavnih dolgov ter je na ta pogoj vezala svojo udeležbo in sodelovanje. Londonska prireditelja so uradno imenovali konferenca za denarnstvo in gospodarstvo ter je bila po tem takim zelo čudna zahteva Zedinjenih držav po poplavi izločitvi meddržavnih dolgov iz razprave, saj tvorijo ravno medsebojne obveznosti raznih držav velik del obeh točk dnevnega reda, ki sta v splošnem zapodeni že v nazivu konference. Poslovni ljudje z one strani Atlantika so takoj spoznali, da bi navala združenih evropskih dolžnikov ne bili kos in da bi mnogi gospodarski logiki ne mogli postaviti nasproti enako močnih argumentov za neokrnjeno vzdrževanje svojih terjatev. Vedeli so, da so plačila velikega dela evropskih držav postala več ko iluzorna, odkar so odpadle nemške reparacije, nič manj jasno pa jim ni bilo, da je Hoover moratorij dal prvo in odločilno pobudo za brisanje reparacij. Dolžniki bi se tedaj z vso pravico sklicevali na ta moratorij in zahtevali tudi zase brisanje dolgov, ko jim je Amerika zaprla edini vir za poravnave dolga in s tem iz svojih dobro fundiranih terjatev napravila dobriše brez vsake vrločnosti.

Plemenita gesta prejšnjega predsednika Hooverja, ki je s tako velkodušnostjo pomagal Nemčiji in jo osvobodil reparacijskih bremen, je bila že svoj čas temeljito razkrinkana. Nemčija menda res ni mogla plačevati reparacij in vračati obtem velikanjskih naložb, ki so jih bili ameriški denarni mogotci plasirali v Nemčijo, nadejajoč se izsvetne kupčije. Da reši privatne spekulacije, je Hoover prišel z moratorijem, kasneje pa je bila proti vsej logiki in pravnemu pojmovanju priznana prednost nemškim trgovskim dolgovom pred reparacijskimi dajatvami. Zadnji čas je prišla v javnost še afera bančne hiše Morganove, ki je vzela Ameriki vsako senco možnosti sklicevati se na velkodušje in na voljo, da se pomaga Nemčiji iz težav. Razumljivo je tedaj, da so Zedinjene države vezale svoje sodelovanje v Londonu na pogoj, da bodo meddržavni dolgov izločeni iz razprave, dasi je sama v istem času pozvala vse svoje dolžnike, naj se spomnijo svojih obveznosti.

Ta čisto shylokovski postopek bi bil morda uspel, da se ni vprašanje meddržavnih dolgov samo pojavilo v ospredju. Prišel je namreč čas za plačilo junijanskega obroka in s tem je vprašanje po priročni poti pridobilo ono aktualnost, ki se se je Amerikanci takoj bali, da so konferenci izslili, da se je formalno odpovedala razpravam o meddržavnih dolgovih. Stvar tako dalekosežnega pomena za svetovno denarnstvo in gospodarstvo se pač ne da dajati pod lonce in verjetno je, da bi tudi kasneje spaval na površje, ako je ne bi bila pritisnila pred forum najširše svetovne javnosti bližina zapadlosti letošnjega obroka.

Ameriška nedavna terjatev je naletele v Evropo skoraj na enodušen odpor. Delno so poravnali svoje obveznosti le Italija, Anglija in Turčija, popolnoma pa Finska, pri čemer je pomembno, da se slednji dve ne moreta sklicevati na izpade reparacij, ker jih jima Berlin ni bil dolžan. Neša kraljevina je odklonila lamski in letošnji obrok s čisto jasno argumentacijo, da ji po izpadih reparacij ni mogoče izpolniti obveznosti, kojih ureditev je sklenila pod bistveno drugačnimi okoliščinami.

ustavila procesija pred oltarjem kraj oštirjeve hiše, je za spuščeni zavestni jokalo mlado dekletce z opraskanim obrazom, razbitim noskom in razparanimi ustnicami. In prav tisti čas je v hosti nad vasjo skrito v gostem grmovju jokalo drugo dete. Droben fantiček. Solarček iz tretjega razreda. Črnolaso glavo v okrvavljene peščice zagneto. V srcu neznosno, bridko bolečino.

Kaj sem storil — Oh, kaj sem storil — Ančka — kaj si mi naredila — je med ihtenjem pred se ponavljal Vrbičev Janezek, da je ožotno odmevalo med starimi bukvami —

Spet Telovo — Vabi. Prvič vabi k veliki maši. K procesiji. Svet hiti in brzi mimo okna v cerkev. Vabi v drugič. Vabi. Glasovi rezke godbe se zlivajo k meni v sobo.

Bi šel? — Ne bi šel? se misel lovi za misel.

Stejem gumble na telovniku. — Grem — Ne grem — Grem — Šest jih je. — Se one na suknjicu — Ne grem — se skonča računica. — Tja ven — za polje — v breg pod hosto pojdem — V mladost nazaj — Naj naju Sveto Rešnje Telo blagoslovi tamkaj — Naju — Mene in mojo daljno zdrobljeno mladost —

in na bazi svojih lastnih terjatev v Nemčiji. Vojni medzavezniki dolgov in reparacije so tako tesno združeni, da jih ni mogoče posamezno ukiniti. Saj ima naša država že z ukinitvijo obojih neizmerno škodo. Vei naši medzavezniki vojni dolgov znašajo nekaj malega manj kakor 13 milijard dinarjev, iz nashova reparacij pa bi naša država imela dobiti od Nemčije dobrih 34 milijard. Od vsega medzaveznika dolga naše kraljevine znaša dolg Ameriki okoli tri milijarde dinarjev, kojih plačilo je bilo zasigurano, dokler so teklo reparacije. Z moratorijem pa je gospod Hoover izpodkopal tla ameriški terjatvi tako temeljito, da se v Ameriki pač nihče ne more nadejati, da bo Jugoslavija iz svojega plačila te tri milijarde, ko je bila proti svoji volji in vkljub svojemu izrecnemu protestu v lozanski sporazumu oškodovana za desetkrat toliko vsoto.

Ta redka enodušnost evropskih držav — Italija in Anglija sta le pro forma plačali del letošnjega obroka, da izsilita novo ureditev svojega dolga — pa je vrhu vsega zelo razburila washingtonske odločilne moze, da leto preko oceana grozijo o odpoklicu Hulla in njegovih tovarišev s svetovne gospodarske konference. Kakršen je položaj svetovnega gospodarstva, pa so ravno ameriške pretuje zelo nemestne. Ako namreč gredo evropske države v svoji enodušnosti še korak dalje in odgovore na ameriško grožnjo s povzemanjem carine za ameriško blago, bi bil v večini evropskih držav plačan dolg Ameriki že iz same razlike med sedanjim in novo uvozno carino. Tako bi Amerikanci pač lahko prišli do svojih zahtev, toda plačali bi dolg prav za prav njihovi izvozniki. Razumljivo je, da do te skrajnosti ne sme priti, da sreči gospodarske krize ne nastane nov boj v gospodarskem svetu, ki bi gotovo še poslabšal vseobčje stanje.

Ameriki po vsem tem ne bo kazalo drugega, nego da sprejme stališče Anglije in Francije, da je treba nove sporazume ureditve vprašanja dolgov. Njeno trmoglavo vztrajanje na xfnutu mesec, ki ga ji Evropa očita že ves čas o nemškega moratorija, ne more roditi dobrega sadu. V ostalem so ravno gospodarsko najmočnejše države Evrope odbile plačilo dolžnih obveznosti pri tako zelo izpremenjenih okoliščinah, ko danes ni niti ene izmed onih možnosti, na katerih temelju so se zaključili prvotni sporazumi. Kakor že rečeno, je ravno Amerika največ pripomoška k temu, da se je nekaterim dolžnikom zapri edini vir dohodkov, iz katerih bi se dale poravnati ameriške terjatve.

DANES DRAŽBA

moških oblek, hlač, površnikov i. t. d. v PREŠERNOVI ULICI ŠT. 54

Subotica za svoje gledališče

Subotica, 18. junija.

Gledališko vprašanje je danes pač res težko vprašanje za vsa bista večja mesta v naši državi, ki so toliko srečna, da imajo to velkokulturno institucijo. Gledališča naših treh prestolnic se bore z največjimi težavami, ker se jim državna podpora vedno bolj in bolj krči, mestne občine pa ne morejo dati večjih subvencij, ker se same nahajajo v težkih gospodarskih razmerah, pa jim poleg tega, tudi če bi hotele žrtvovati večje prispevke, državna nadzorstvena oblast skrčuje proračune na najmanjše, kar je mogoče.

Subotičko gledališče ne šteje med državno podpirana gledališča in je navezano samo na podporo naše mestne občine, ki je lastnica gledališkega poslojja. Da bi se subotičkemu prebivalstvu kljub vsem težkim gospodarskim razmeram vendarle zagotovil umetniški užitek gledaliških predstav, je mestni občinski svet sklenil, da se za letošnjo zimsko sezono dovoljuje pravo posbno ugodnost gledališki družbi, ki bi se obvezala, da priredi v tej sezoni, od meseca oktobra do maja, 32 gledaliških predstav, vsak mesec po štiri, in sicer 24 dramskih, šest opernih in dve baletni. Mestna občina prepaša gledališko poslojje z vsemi potrebnimi prostori, osebjem, kurjavo in razsvetljavo popolnoma brezplačno taki gledališki družbi. Poleg tega pa mestna občina še jamči opernim in baletnim predstavam 70 odstotno prodajo vstopnic.

Mestna občina subotička se je v smislu tega sklepa tudi že obrnila na upravo beograjskega Narodnega gledališča z vprašanjem, ali bi ne hotelo beograjsko Narodno gledališče pod zgoraj označenimi pogoji s svojim dramskim, opernim in baletnim osebjem zagotoviti Subotičanom letošnjo zimsko gledališko sezono. Uprava beograjskega Narodnega gledališča doslej še ni odgovorila na to ponudbo. Ako jo odkloni, prihaja nato gotovo v poštev zagrebško gledališče. Le škoda, da je Ljubljana tako oddaljena in da njen dramski repertoar ne odgovarja potrebam tukajšnjega občinstva, v jezikovnem pogledu, namreč, ker občinstvo vsaj smatra slovanščino še vedno za kolikortoliko nerazumljivo.

Vsekakor pa upamo, da prizadevanje naše občine ne bo ostalo brez uspeha in bomo tako vendarle imeli svojo zimsko gledališko sezono, čeprav s samo po eno predstavo vsaj tedno. Drugače utamemo v kinematografskem kundu in cigankih čardasih.

zaključila tvoje gredice —

Kaj? — rekla — resnico — Da me — ljubiš — si dejala — Da si moje dekle — In — jaz — da sem — samo jaz — tvoji fantič — Ančka —

Resnico sem govorila, Janezek — Čisto resnico — Ti si moj — Jaz tvoja — Sva in bova — Danes in zmiraj — Tam, kjer se je od glavne ceste trgala Močilarjeva pot, sta se šolarčka poslojila.

Po mene pridji jutri, Janezek. — je rekla Ančka. — Zato, ker si danes bil dober pobič. Spremiš me do šole. Boš?

Res? Boš čakala?

Bom, Janezek —

Ko bo prvič vabilo, bom pri vas!

Zbogom, Janezek!

Zbogom, Ančka! —

V četrtek jutraj — na Telovo — ko je privrkal zavabilo k veliki maši, je Vrbičev Janezek mahal po sončni cesti od cerkve med zelenimi hojami in brezami mimo šole proti Močilarjevi stezi. V svetlih čevljih. V izlikani obleki. V nedeljskem klobučku. Za trakom rožo. Na prsih rožo. V roki šop rož. Da bi Ančki ne zmanjkalo cvetja za v kosarico. Ves razgret. Ves navdušen. Ves zaljubljen. I, kaj niso, prijateljski božji, že otroci — no — med seboj — Kaj

se ne zagledajo že otroci — Kako bi se prav povedalo? — Če je njihova — otročja — ljubezen morda drugačna od one v zrelih letih — je vendarle ljubezen. Da se imajo radi? Da se radi vidijo? Premalo je tako rečeno — Premalo! Bog ve! Zares sta se ljubila in bila drug v drugega zaljubljenca. Oštrjev dekle in Vrbičev Janezek. Ljubila sta se. Oba sta to vedela. In njihovi pajdaši in pajdašice iz šolskih klopi tudi. Sošolarčki. Ki so ju dražili z zaljubljenčema. Dokazov zahtevate za to, prijateljski božji? Dokazov? Enega takoj! Poglavitvega! Na licu mesta!

Zaljubljen, navdušen, razgret je Janezek tam, kjer se je od glavne ceste cepila Močilarjeva pot, odreenel, kakor da je strela iz jasnega treščila pred njim v obcestni kamen. Obrazek mu je pobledele. Zardel in se prelil s krvjo. V očeh se je zakresalo. Užgalo se. Ugasnilo. Spet zaplamenelo. Zasklelo. Speklo. Pod vekami se napolnilo z mokroto.

Ančka — Ančka —!

Z Močilarjeve steze sta na cesto, roko v roki pridrobila Ančka in Bertelj. Bertelj, oštrjevega soseda sin. Tudi šolarček. Tudi iz tretjega razreda. Prišmejala se in prihihtila v prezadovoljenem pomenku na cesto in — tudi odreenela.

Ančka —! Lažnjivka —! Kača —! je bruhalo in bruhalo iz Vrbičevega. — Kača —! Lažnjivka — Si rekla — Se v nedeljo — In včeraj — Ančka — Gad — Kača — Goljufija — Na!

Predno se je Ančka zavedla, je padel Vrbičevega Janeza šopek v cesti prah — Počila je skrčena pest po dekličevem obrazku — V drugič — Zadekla je Ančkin nos — V tretjič — Bog se usmili — Dekletce je omahnilo — Košarica z rožicami je odletela za Janezkovim šopkom — Povedila se je rdeča kri iz Ančkinih ust — Iz noska — Po beli punčkinji oblekici od prsi do kolen — Brizgnila po Janezovih čevljih — Oškropila pozeleneloga Bertelja — Ančka je zavpila — Samo enkrat — Se zazibala — Se zrušila —

Zdaj tebe — Se tebe — je zarjul Vrbičev in goreče in divje zamahnil na Bertelja. Bertelj se je zvil — Prepognil se v kolkah — Stisnil klobuk pod pazduho — Obupno vrisknil — Urezal jo v Močilarjeve livade —

Sveto Rešnje Telo je v dolgi in predolgi procesiji šlo skozi praznične vaskne ulice delit svoj blagoslov cvetočim žitnim poljem in vsej prirodi. Spremljala so ga pesmi cerkvenih pevcev, molitve pobožnih duš, pritrkavanje zvonov pri fari in na Gori in streljanje iz moznarjev. Ko se je za prvi evngelij

Sportna nedelja

Primorje je katastrofalno porazilo zmagovalca Hajduka Vojvodino

Črno-beli so si z visoko zmago 5:0 priborili šesto mesto v tabeli — V beograjskem derbiju je zmagal BSK — Hajduk je v Sarajevu s težavo rešil dve točki

V desetem liginem kolu so nastopili samo trije pari. V Beogradu so imeli lokalni derby in je BSK po splošnem pričakovanju imel nekaj več šans. Uspelo mu je poraziti svojega rivala z rezultatom 4:0 in je tako avanziral za eno mesto. Počasi pa si gurno se BSK preriiva po neuspelem startu navzgor v tabeli in ima sedaj s šestimi izgubljenimi točkami zelo ugoden položaj na četrtem mestu v tabeli.

V Sarajevu je bil položaj pred tekmo jako nesiguren. Zmagala je tesno Hajdukova rutina. Z 2:1 se vrača Hajduk iz opasne Sarajeva in je v sedanjih klasifikacijah na tablici poškodil s četrtega na tretje mesto. Slavija pa je še nadalje ostala na nevarnem devetem mestu.

Največjo senzacijo pa smo imeli v Ljubljani. Vojvodina nam je prišla neposredno iz Zagreba, kjer je prevzela Gradjanskemu eno točko, kljub temu pa so tipali optimisti na zmago našega zastopnika. Seveda ni nihče pričakoval toliko rezultata in bo ta do sedaj najzadnejši rezultat Primorja sigurno močno odjeknil po našem sportnem svetu. Črno-beli so si jako popravili svoj količnik, dvignili pa so se, kar je še važnejše, za dve mesti s sedanjega osmega na šesto. Tako visoko se niso bili. Z devetimi točkami iz desetih tekem imajo zadovoljiv položaj, in če ne bo nepričakovanih katastrof v drugem delu tekmovalstva, je računati z obstankom naše enajstovnice v ligi.

Po desetem kolu se je tablica tako spreminjala:

Gradjanski	10	6	1	3	16:10	13
Concordia	9	5	1	3	22:9	11
Hajduk	9	5	1	3	15:10	11
BSK	8	4	2	2	18:10	10
Jugoslavija	8	5	0	3	13:11	10
Primorje	10	3	3	4	18:22	9
BASK	9	3	2	4	19:21	8
Vojvodina	8	2	3	3	9:18	7
Slavija S	9	2	2	5	16:21	6
Slavija O	9	2	2	5	11:22	6
Hašk	7	2	1	4	8:11	5

Za prvi nastop Vojvodine je vladalo v Ljubljani veliko zanimanje, ki se je stopnjevalo zaradi važnosti tega srečanja. Neprestani dež je že grozil, da se bo morala tekma odgoditi, toda v popoldanskem urah so se vremenski dirigenti zopet enkrat usmili našega nogometa in je bilo igrišče ob pol šestih skoroda odlično. Ljudi pa se je nabralo okoli 1500, kar je v danih prilikah presenetljivo veliko.

Primorje : Vojvodina 5:0 (2:0)

Primorje: Starec, Svetić, Hassl, Zemljak, Sočan, Boncelj, Jug I, Erman, Senica, Slapar, Jež.

Vojvodina: Šovljanski, Živić, Majtan, Žikić, Zagorac, Pašcan, Nemeth, Marković M., Marković D., Marković B., Bajagić. Že v prvih potezih se je pokazalo, da je Vojvodina brez prave halvesilne. To je tekmo tekme postajalo čimdalje bolj očitno in prav ta okolnost je v mnogi meri odločila tekmo ali prispevala k velikemu uspehu našega moštva. Tako se je tudi zgodilo, da so gostje igrali prav za prav samo z dvema linijama in se ni mogel razmeroma dober napad skoro nikoli preriti v območje nasprotnega gola, ker mu je nedostajalo zaslombe od zadaj. Od moštva, ki je še nedavno porazilo Hajduka in ki je pravkar igralo neodločeno v Zagrebu z Gradjanskim, se je vendar malo več pričakovalo. Kajti poleg pravkar omenjenega pomanjkljivosti srednje vrste so imeli Vojvodinci tudi prav šibko obrambo. V njej je bil na višini odnosa vratar, ki je, razen morda enega gola, držal, kar more dober vratar držati, obupno slab pa je bil Majtan, a Živić malo bolj od njega. V napadu je še najbolj ugaljal Bajagić, dočim se toliko reklamirani srednji napadalec ni pokazal z najboljšimi strani kot vodja napada. Dobra pa sta bila oba Markovića v zvezi, posebno je levi lepo igral s svojim krilom in večkrat postavil Zemljaka in Svetica v težavne položaje. Bolj slab je bil Nemeth, sicer odlično držan po Boncelju. Črno-beli so pa zopet zaigrali, da so svoje pristaje navdušili. Izkoristili so, česar ne delajo vedno, protivnirove slabosti in že po prvih uspehih krepko napadali, hoteli izsiliti vedno večjo razliko, vedno večji uspeh. In če ne bi bilo nekaj Ježevih nerodnosti, nekaj sebične Slaparjeve žilice, bi se glasil rezultat 8:0! Toliko šans je bilo absolutno zrelih.

Od posameznikov je treba v prvi vrsti imenovati Juga na krilu, ki je po dolgem presledku zaigral v svojem nekdanjem stilu. Neumorno in sigurno je pripravil in uvajal napade, jih izpeljal in briljiral s krasnimi, uporabnimi centri. Trije goli so padli po njegovem uvodnem delu, četrtega pa je sam zabil na lep Sočanov pas. Poleg njega se je v moštvi in izmed vseh 22 igralcev odlikoval še Boncelj, ki se je zvesto držal svojega krila, pomagal, kadar je bilo treba, v obrambi in lepo plasiral žoge naprej. V drugem polčasu pa se je povzpelo visoko še Sočan, tako da je srednja linija, ker je tudi Zemljak podal svojo običajno solidno igro, zlasti v obrambi, prevladovala na terenu in neprestano pošiljala svoj napad naprej. Izkazal se je tokrat tudi Starec, ki je šele v drugem polčasu imel dvakrat priliko pokazati, kaj zna, poslednjič že v zadnjih izdihljajih igre, enkrat pa je tudi prav nesigurno odbil in mu je moral pomagati Hassl, da ni bilo nesreče. V napadu je bil poleg Juga zelo dober kot snovatelj bodočih uspehov Erman, ki je nesebično prepuščal in pomagal ustvarjati drugim ugodne situacije, česar se ne more reči o Slaparju, ki je bil v polju tudi opravi svoj delež prav dobro. Kot celota pa napadalen kvintet kljub številni krepki izraženi rezultatu ni preveč do prave veljave, dal se je mnogokrat raztrgal, pa po mnogo po zaslugi Senice, ki je bil na temenete prav prevdaren vodja napada, zlasti pa je v kombinacijah in v predlož-

kih delal nepopravljive napake.

Pohvalno je omeniti o Vojvodini, da se je žilavo borila do konca. Moštvo igra zelo fair, je pa nekam premehko, igra premalo in je od vseh nogometnih vrtil pokazalo morda samo v igri z glavno mal plus pred značovitim nasprotnikom. Nasprotno pa so črno-beli prevladovali s tehničnim znanjem in zlasti z neodoljivim startom. Tega so pokazali predvsem halfi, pa tudi branilci.

Ker je Svetić dobil žreb, igra v. prvo polovico proti soncu. Šele v 6. min. pride V. prvič čez polovico, ali desni Marković pošlje od daleč čez. V odprti igri ima P. v 9. min. prvo šanso, krasen Jugov center prestrže Erman boljše plasiranemu Senici in zastrelja. Odslej je P. stalno v premoči, napadi V. so redkost. V 22. min. lepa kombinacija v napadu P., žoga gre z leve strani na sredo, Erman se oteple trojice nasprotnikov, naposled pride žoga do Juga, ki taktično centrira in Senica plasira neubranljivo mimo vratarja.

1:0 za P.

Buren aplavz pozdravi ta uspeh prevdane taktike. Igra postaja živahnejša, P. krepkeje napada. V 24. min. bje Svetić prost strel lepo pred gol, toda v kritični situaciji se žoga odbije v kot. Jug lepo strelja, toda Marković D. prevzame žogo in jo odpelje v polje. Potem sledi mala ofenziva V., ki traja nekoliko minut in ima V. v 32. min. prvo veliko šanso; Bajagić iznenada opali s precejšnje daljave bombo na gol. Starcu pri skoku spodrsne pa se utegne zaokreniti v kot. Bije ga Bajagić, pa žoga gre zopet v kot in po ponovnem Bajagićevem streli je nevarno pred Starcem, naposled pa pošlje levi Marković visoko čez in preseka situacijo. Svetičev hands še izven črte ostane brez posledic, žoga pride do Juga — teče 36. minuta — ki se krasno predribla naprej in lepo centrira, Jež je na mestu in

P. vodi z 2:0.

P. je stalno v napadu, v 39. min. Majtanov foul na Juga, Jugov prosti strel gre v kot. Ježev kornerski strel odnese srednji Marković v krasnem startu. Dve minuti pred koncem startata Slapar in nasprotni vratar istočasno na lep Jugov predložek, vratar se v padcu rani in je igra za dve minuti prekinjena. Po vratarjevem povratku je P. še v ofenzivi, in ko sodnik odpiška, sta Jug in vratar na tleh po neuspelem startu na žogo.

V 4. min. drugega polčasa pobere Jug lep pas in se zopet zažene neugnano naprej, njegov center vratar zgrši in je na tleh, Seničin strel se odbije in eksekucijo prevzame Jež bolj uspešno ter spravi svoje moštvo v

vodstvo s 3:0.

In takoj nato ima P. še eno veliko šanso, pa je tokrat Jež ne izkoristi. Svojo drugo šanso pa si izdela V. v 9. min., levo krilo lepo centrira in Nemeth pošlje ostro tik mimo. V naslednjih minutah je V. v napadu, obramba P. je bolj zaposlena. Toda v 17. min. opravi Sočan stvar s prostim strelom na brzo roko, predložek dosepe do Juga v čisti poziciji, ki z ostro bombo doseže

4:0 za P.

Že v naslednji minuti ima P. ponovno šanso, Jež servira krasen center in Šovljanski sname žogo Ermanu dobesedno z noge skoro na sami črti! P. je stalno v premoči, v 33. min. se Slapar prerije skozi vso obrambo in si ustvari situacijo za peti in poslednji gol.

Do konca doseže P. še dva kota, ki ostane neizkoriščena, in ima še eno veliko šanso, ki je Slapar ne izkoristi.

G. Podupsky iz Zagreba je sodil dobro in objektivno.

BSK : Jugoslavija 4:0 (1:0)

Beograd, 18. junija.

Današnja prvenstvena tekma med BSK in Jugoslavijo je pričela v veliki nervoznosti. Prvo šanso ima Jugoslavija v 4. min., toda Popović iz bližine strelja tik mimo gola. V nadaljnjem poteku igre je vratar BSK Glaser zelo nesiguren. Jugoslavija je v premoči, toda se ne more rešiti nerazve. V 26. minuti nevarna gneča prei vrati Jugoslavije, toda Kukić dvakrat uspešno intervenira. Kmalu začne napadati BSK in igra postaja živahnejša. V 34. minuti vodi Timanić po strani, toa branilca Jugoslavije uspešno branita. V 36. min. doseže Moša z lepim golom vodstvo za BSK. V prvem delu prvega polčasa je bila Jugoslavija nevarna, šele po 20. min. je bil BSK enakopraven nasprotniku.

V 14. min. povliha Moša z f'cealnim golom na 2:0. Od tega trenutka popušča tempo, vendar uspe plavam, da zabijejo še dva gola, in sicer v 40. min. Marjanović in v predzadnji minuti po solo akciji Moša.

Igra ni bila na posebnih višini niti v tehničnem, niti v taktičnem oziru. Sodil je g. Rosenfeld iz Zagreba.

Hajduk : Slavija (S) 2:1 (1:1)

Sarajevo, 18. junija.

Prej veliki število gledalcev in ob lepem vremenu se je danes odigrala prvenstvena tekma med spitskim Hajdukom in domačo Slavijo. Igra se je pričela v zelo živahnem tempu. Slavija doseže že v 1. min. kornet, toda šahmat iz bližine zgreši. V 3. min. napravi Kranjc isto napako. Hajdukov napad strelja samo iz daljave, zaradi česar ima golman Slavije lahek posel. Vodstvo doseže Slavija v 18. min. V 27. min. strelja Kragić ostro iz 16 m, toda vratar Čelebić, ki je najboljši mož Slavije, brani. V 43. min. doseže Kragić po solo akciji izenačenje. Drugi polčas ni prinesel posebno zanimivih momentov. Slavija ostro napada,

toda Čulić uspešno brani. V 4. min. doseže Lin po solo akciji vodstvo za Hajduka in s tem tudi končni rezultat. Slavija je skozi 10 minut skoraj vedno pred golom Hajduka, ki se pa žilavo brani, da obdrži rezultat. Od 15. do 20. min. je Hajduk samo trikrat prešel na stran Slavije in samo dvakrat streljal. Rezultat skoraj ni realen, bolj pravilno bi bil neodločen izid.

Dobro je sodil g. Mika Popović.

Elan ponovni prvak ljubljanskega okrožja

Novo mesto, 18. junija.

Danes je odigral Elan v Novem mestu na Loki prvenstveno nogometno tekmo z Bratstvom z Jesenic, ki se je končala z rezultatom 3:0 (2:0). Tekma je bila odigrana na blatnem terenu v še dokaj lepem stilu in izredno živahno. Bratstvo je napadalo z veliko vztrajnostjo le prvih 20 minut, nato pa je dobil premoč Elan in kmalu se je mreža Jeseničanom dvakrat potresla. V drugem polčasu se je pričel Elan še bolj uveljavljati in je zabil še dva gola, od katerih pa sodnik enega ni priznal. Sodil je g. Pevalak strogo in objektivno.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Prva kvalifikacijska tekma za vstop v nacionalno ligo. Viktorija : Segesta 4:1.

Brod: Zagreb : Brod 4:2 (3:0).

Karlovac: Zagreb : Karlovac 6:1.

Dunaj: Rapid : III. okraj 8:0 (4:0). Vse ostale tekme so bile zaradi močnega deževja odpovedane.

Baden: Koroška : Niževavstrijška 3:3.

Solnograd: Vienna : Salzburger SK 6:0 (3:0).

Szatmar: Budal : reprezentanca Szatmarja 4:1 (1:0).

Smirna: Kispest : Alton Ordu 5:1 (4:1).

Monakovo: Bayern : Ferencvaros 3:2.

Plavanje

Plavalni dvomatch Ilirija : Concordia

Prva letošnja plavalna prireditev, dvomatch med Ilirijo in zagrebško Concordio, je trpela zaradi slabega vremena zadnjih dni. Zaradi tega ta zanimivi dvoboji ni imel toliko gledalcev, kakor se je pričakovalo. Miting se je vršil v soboto zvečer v kopališču Ilirije ter je pokazal veliko nadmoč ilirijanskih plavalcev nad zagrebškimi. Rezultati so bili naslednji:

100 m prosto gospodje: 1. Fritsch (Ilirija) 1:07.6, 2. Kodopija (I) 1:08.6, 3. Crnković (C) 1:12.1, 4. Sulić (I) 1:14.6.

100 m prsno gospodje: 1. Hribar (I) 1:25.2, 2. Šrepl (C) 1:29.6, 3. Strunac (C) 1:31, 4. Kramar (I) 1:32.1.

50 m prosto gospodje (samo Ilirija): 1. Svetek Rajko 30.4, 2. Jamnik 31.2, 3. Čerček 32.5, 4. Lenard 33.3.

200 m prosto gospodje (samo Ilirija): 1. Fux 2.42, 2. Michalek 2.42.7, 3. Jesih 2.43.8, 4. Zirovnik 2.46.4.

100 m prsno dame: 1. Sever Zlata (I) 1:48.1, 2. Kovačiček (C) 1:48.4, 3. Dvojak (C) 1:50, 4. Jamnik (I) 1:58.3.

50 m prosto dame: 1. Groschel (I) 36.7, 2. Radošević (C) 39.5, 3. Petrović (I) 41, 4. Kogoj (C) 41.8.

4x50 m prosto gospodje: 1. Ilirija v postavi Kodopija, Turnšek, Zihlerl, Fritsch 1:58.3, 2. Concordia Sulić, Crnković, Petrović, Borić — 2:03.6.

200 m prsno gospodje: 1. Rostahar (Maraton, Mbr.) 3:24.8, 2. Sotošek (C) 3.25, 3. Payer (I) 3.38.

4x50 m dame: 1. Ilirija (Sever Zl., Petrović, Tavčar, Groschel) 2.48.7, 2. Concordia (Kogoj, Kovačiček, Crnčić, Radošević) 2.54.

50 m prosto gospodje: 1. Zihlerl (I) 30, 2. Petrović (C) 30. — Oba plavalca sta prišla istočasno na cilj.

Lahkoatletika

Cross country v Celju

Celje, 18. junija.

SK Jugoslavija je danes priredila cross country tekmo na 10 km, pri katerem je startalo 23 tekmovalcev, in sicer 4 od Primorja, 5 od mariborskega Maratona, 4 od celjskega Olimpa, 1 od Atletikov in 9 od celjske Jugoslavije. Organizacija teka je bila vzorna. Start je bil ob 11. ob hudem nallivu.

Najprej so se menjavali v vodstvu Srakar, Grad, Grmovšek, Krevs in Goršek. Po 12. rundi se je odrgal Krevs ter je prispel v času 38:02 kot prvi na cilj 300 metrov pred Grmovškom.

Posamezni rezultati so bili: 1. Krevs (Primorje) 38:02, 2. Grmovšek (Maraton) 39:09, 3. Srakar (Primorje) 39:40, 4. Goršek (Primorje) 39:56, 5. Grad (Primorje) 40:06, 6. Strucelj (Maraton) 41:54, 7. Tkalič (Olimp) 42:08, 8. Mitrnik (Jugoslavija) 42:11, 9. Tomazin (Atletiki) 42:29, 10. Koržija (Olimp) 42:44.

Kot prvo se je plasiralo moštvo Primorja z 8 točkami (I. pokal), kot drugi Maraton s 16 točkami, kot tretji Olimp s 24 točkami in kot četrta Jugoslavija s 30 točkami. Drugi pokal kot prvak Celja je dobil Olimp. Kolajne so dobili prvi trije, Krevs, Grmovšek in Srakar ter prva dva Celjana, Tkalič in Mitrnik.

Smučarski klub Ljubljana obvešča svoje člane, da se vrše vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 17. ure dalje lahkoatletske in gimnastične vaje na stadionu ob Tyrševi cesti. Vodstvo vaj je v rokah strokovnjakov. Tekmovalci se pozivajo, da se v vsaj redno udeležujejo. Posebne legitimacije, ki dovoljujejo udeležbo pri vajah, se dobe pri g. Kopivici in prihodnji teden tudi pri vajah na telovadnici.

Dr. Beneš o sodelovanju v Podunavju

Mala antanta ponuja sodelovanje vsem podunavskim državam na gospodarskem področju

Praga, 18. junija d. Posebni poročevalec »Prager Tagblatt« je imel v Londonu razgovor z zunanjim ministrom dr. Benešem, ki mu je med drugim izjavil, da dokazuje nepriznana senzacionalna demonstracija simpatij skoro večine delegacij na svetovni gospodarski konferenci razen malenkostnih izjem napram dr. Dollfussu, da se svet zelo zanima za vlogo Avstrije v srednji Evropi. Obenem je pokazala, da veljajo simpatije sveta oni politiki, ki jo je započela Avstrija, ko se je končno spomnila sama nase in na svojo pravo mislijo v Podunavju. Že pogosto je povsem odkrito napovedoval, da bo Avstrija nekega dne započela tako politiko in našla z njo podporo najvažnejših svetovnih činiteljev. Nadalje je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš poudarjal, da si gospodarski interesi podunavskih držav ne nasprotujejo. Prejšnja avstro-ogrška monarhija je bila gospodarsko zelo zdrava tvorba in treba bo na gospodarskem področju obnoviti prejšnje zveze, da se pospeši razvoj. Nova tvorba, ki jo ima v mislih, bo temeljila na boljši in bolj racionalni podlagi, opredeljena bo nacionalno in bo deležna mnogo boljših razvojnih možnosti kakor v preteklosti, ker ne bo nobenih notranjih težkoč in sporov, ki bi oslabilvali njeno stališče na zunaj. Za Avstrijo so v bodočnosti tri možnosti, priključitev k neki velesili, zblžanje s kako drugo manjšo državo v Podunavju ali pa sodelovanje v veliki gospodarski politični tvorbi, ki je po svojem ustroju tudi velesila, ne da bi na videz prav za prav bila. Tretja rešitev obstoja v ureditvi srednjeevropskega vprašanja sploh ter v zadovoljitvi agrarnih in industrijskih držav v tem okviru, ki se med seboj dobro izpolnjujejo in ki imajo lahko vse skupaj od medsebojnega sodelovanja koristi.

Naposled je dr. Beneš izrazil nado, da bi gospodarska konferenca rešila tudi vprašanje medvladnih dolgov, čeprav to vprašanje ni na dnevnem redu. Ravno dolgovni problem onemogoča predvnet in stabilizacijo valut. Če se bodo države vrnile k zlatemu standardu, bo potem tudi lažje znižati carine.

Svojo izjavo je dr. Beneš zaključil s poudarkom, da je Mala antanta pripravljena razširiti svoje gospodarske dogovore s pritegnitvijo novih prijateljev.

Medsebojno spoznavanje najboljša pot k temeljitemu zblžanju

Pomen poseta jugoslovenskih parlamentarcev na Poljskem

Varšava, 18. junija. AA. Pat poroča: Včeraj je priredil poljsko-jugoslovenski parlamentarni odbor svečan banket na čast jugoslovenskim parlamentarcem. Banketa so se udeležili razen gostov predsednik sejma Svitoski, podpredsednik senata Bogatski (predsednik senata Razkivič se mudi v Braziliji, kjer obiskuje tamkajšnje poljske izseljence), podpredsednik sejma profesor Makovski, ki je obenem predsednik poljsko-jugoslovenske parlamentarne lige, predsednik izvenstrankarskega bloka Slavev, knez Lubomirski in mnogi poljski poslanci in senatorji ter ugledne osebnosti iz poljsko-jugoslovenske lige. Po banketu so šli jugoslovenski gostje v avdijenco k predsedniku poljske republike.

Na banketu sta govorila podpredsednik sejma Makovski in minister dr. Arandjelović. G. Makovski je v svojem govoru opisal zgodovinsko preteklost mest, ki so jih jugoslovenski parlamentarci na svojem sedanjem obisku po Poljskem obiskali, nato je pa v zvezi s tem naglasil glavne vrline politične psihologije Poljske in dejal, da spada med te vrline kot najbistvenejša težnja po mednarodnem sodelovanju, temelječa ne na tradiciji, temveč na stvarni očni konstruktivnih dejstev in tvorb zmognih za življenje. Za primer teh odlik Poljske je govornik navedel ustanovitev bloka poljedelskih držav. Kot drugo vrtilno poljske politične psihologije je Makovski omenil profinjeni občutek za vsako neskladje v mednarodnem življenju. V zvezi s tem je Makovski naglasil, da Poljska ne more dopustiti, da bi bile vprašanja ki se tičejo Poljske, reševala brez njenih zastopnikov. Poljska politika v mednarodni atmosferi sedanjih dob se lahko karakaterizira z besedami, da Poljska čvrsto zupava vase, da je odločena izpolniti svojo

dolžnost, ki ji jo nanaša njena zgodovina in njeno prepričanje o pravilnosti te politike. Svoj govor je Makovski sklenil z željo, naj bi to prvo bližnje seznanjanje med poljskimi in jugoslovenskimi parlamentarci pripomoglo do čim večjega zblžanja med obema narodoma.

V imenu gostov je odgovoril minister brez listnice dr. Andjelinić, ki se je predvsem zahvalil za topli sprejem, ki so ga doživeli jugoslovenski parlamentarci na Poljskem. Nato je med drugim izjavil tudi tole: Na svojem potovanju smo prišli tudi v koridor. Toda tega koridora nismo opazili, ker smo povsod, kamor smo prišli, videli in čutili, da stojimo na poljski zemlji in da smo med čisto poljskim narodom. Spoznali smo, da se ta »koridor« v ničemer ne razlikuje od ostalih poljskih dežel. Poljskega koridora nismo videli, zato smo pa videli poljsko Pomorje in poljsko Gdjinjo. Pri teh besedah so vsi prisotni burno aklamirali govornika. Ko so se ovacije polegale, je g. Andjelinić dal izrazu divljenju jugoslovenskih gostov nad velikim delom, ki ga je Poljska napravila, ko je iz ničesa ustvarila veliko pristanišče Gdjinjo, s čimer je dokazala svojo ljubezen in zvestobo morju. Svoj govor je dr. Andjelinić zaključil z besedami: Nihče ne more brez nas ali proti nam izpremeniti tega, kar smo ustvarili z orožjem v roki.

Varšava, 18. junija. AA. Jugoslovenski poslanik in Varšavi je priredil večerjo na čast jugoslovenski parlamentarni delegaciji. Večerje so se udeležili predsednika sejma in senata, predsednik vlade Jelderjević, wicz, zunanji minister Beck in predsednik izvenstrankarskega bloka Slavev. Po večerji je bil sprejem, ki so se ga udeležili poljski politiki, književniki, novinarji in člani poljsko-jugoslovenskih društev.

Prepoved nemških listov v ČSR

Praga, 18. junija. d. Ker so oblasti v Nemčiji v zadnjih dveh mesecih prepovedale 66 čeških in nemških listov, ki izhajajo na področju češkoslovaške republike med njimi tudi revije brez vsakega političnega značaja, je sedaj objavilo češkoslovaško notranje ministrstvo odlok, s katerim se prepoveduje uvoz 98 listov in revij iz Nemčije na češkoslovaško. Ta odlok predstavlja skoraj popolno prepoved vsake nemške tiska v češkoslovaški, ker so prizidati skoro vsi bolj znani listi in revije Nemčije.

Korupcija v Nemčiji

Berlin, 18. junija. AA. Pravosodno ministrstvo je poslalo podrejenim organom okrožnico, v kateri pravi, da zahteva narodno-socialistična stranka od svojih članov, naz mislijo bolj na splošnost kakor nase. Vselej, kadar gre za povišanje ali napredovanje kakšnega uglednega člana stranke, je treba ugotoviti, ali ni dotičnik prekršil tega načela. V nobenem primeru ne sme biti članstvo narodne socialistične stranke zvezano z izrednimi koristmi za stranko.

Policija je aretirala več voditeljev komunistov, ki so se skrivaj shajali v berlinskem predmestju. Med njimi je aretirala tudi bivšega poslanca Oltbricha.

Nesreča na letalskem mitingu

Nancy, 18. junija. AA. Na letalskem mitingu na tujakšni letališču se je danes pripetila huda letalska nesreča. Neko letalo se je pri odletu zaleto v vogal hangarja in se zrušilo na množico. Ena oseba je mrtva, 10 pa ranjenih.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Radi izrednih dogodkov se sklicuje za danes ob 20. strogo obvezen sestanek, katerega se morajo udeležiti naslednji igralci prve skupine: Malič, Rožič, Brlež, Strehovec, Unter, Vartič, Poračnik, Belak, Illovar, Rihar, Lah, Verovšek, Svetić, Doberlet, Pfeifer, Žitnik I, Zupančič in Grinthal. Pomenili se bodo tudi o programu v prihodnjih dneh (tekme z Rapidom, Kolonom, Vienno, Admiro in Cracovio), o turneji po inozemstvu in novem trenerju. Ker je sestanek izredno važen, se mora vsakdo sestanka udeležiti. V terek se morajo zbrati na igrišču vsi oni igralci, ki še niso oddali svojih slik, da se bodo slikali.

Poplavna katastrofa v Franciji

Pariz, 18. junija. g. Silni nalivi zadnjih 24 ur so povzročili v srednji in južni Franciji veliko škodo. Najbolj prizadeto je mesto Lyon, kjer je voda 2 km daleč izpodkonala tkzv. nasip Rudečega križa. Nekaterje manjše ceste in ulice so sploh izgizline s površja. Drugod so se napravile po m. ter globoke luknje, ki ogražajo varnost prebivalstva v tem mestnem delu. V ostalem po ročaju o poplavih tudi iz drugih francoskih mest. Ponekod stoji voda meter visoko po cestah. Ker dežuje še ni pomeha, je treba računati, da se bo položaj še pos

TEDEN DNI FILMA

Camilla Hornova

Marija Jeritza bo nastopila v zvočnem filmu

Razgovor z njenim filmskim režiserjem Viljemom Thielemem.

Viljem Thiele, eden najznamenitijših filmskih režiserjev, ki je z znano dovršeno režiral že nešteto dobrih filmov in operet, je bil na Dunaju. O svojem bivanju ni hotel sicer nikomur izdati ničesar točnejšega, toda novinarji so kmalu iztaknili, da je bilo njegovo bivanje v zvezi z najslavnejšo svetovno pevko Marijo Jeritzo, ki je pred kratkim dovršila svoj zvočno-filmski debut. Umetnica je poizkusno pela v zvočnem filmu in kakor pravijo, se je ta poizkušnja izvrstno obnesla. Časopisje sicer molči še o tem in umetnica sama želi, da se o njenem nastupu, da bo sodelovala enako kakor Šalajpin v velikem

zvočnem filmu, nikjer ne govori. Toda ko so novinarji režiserju pojasnili, da je pri umetnici tako visoko umetniške potence čisto izključeno, da bi javnosti o njenih nastopih ostalo kaj prikrita, je počasi prišel z besedo na dan.

Z največjim navdušenjem je pripovedoval o bleščajočem glasu M. Jeritze, o izvrstni uspehi preizkušnji z zvočno kamero, o njeni krasni odrski in filmski pojavi in o vseh vrtilinah, ki bodo pri bodočem filmu čislane umetnice v polni meri prišle do veljave. O snovi filma samega ni vedel še prav nič gotovega. Všeč mu je snov, v kateri bi se prikazala umetnica kot slovita emigrantka. Ni potrebno, je dejal, da bi bil film tragičnega značaja, kajti Jeritza pozna tudi veseligr, in sicer prav tako kakor v vseh nijansah divje strasti in ognjenite ljubezni.

Vsekakor želi Viljem Thiele prav kmalu dovršiti vse priprave in pričeti film z M. Jeritzo. Od filma si obeta ogromen uspeh, ki bo nudil najbolj razvajanemu okusu filmskega gurmana popoln umetniški užitek, uspeh, ki bo zasenčil vse dosedanje uspehe, kar sta jih doslej dosegla tako berlinski kakor tudi ameriški film.

Iz akvaristove torbe

O cenah tujih ribic in drugo

Za razstavo na pomladnem velesejmu je Klub akvaristov v Ljubljani naročil pravejšnje število tujih ribic, da jih odstopi po razstavi poimenovalnim članom.

Iz roda zobčastih krapovcev, ki rode žive mladice, je naročil guppyje, gambase, girardinuse (reticulata) in xiphophore, da si so to navadne ribice, ki se prav hitro razmnožujejo. Zakaj jih je naročil? Ker se akvaristom v Ljubljani ni posrečilo vzgojiti potrebno število mladicev, da bi jih stavili klubu na razpolago. Gori imenovane in njim sorodne vrste ribic so silno plodovite in v enem letu dobiš od enega parčka 80 do 200 mladicev. Glavni pozoj je, da oddajmo pravočasno samice, ki jih denemo v majhen, z vodnimi rastlinami gosto zrasel akvarij. Ko pride čas, izmetje samica žive mladice, ki jih pa poje, če se ne morejo mladice skriti. Skrb akvarista mora biti, da ne preze kričnega časa in da samico pred porodom hrani z vodnimi bolhami, tubifexi ali s drugimi hranili, sicer ni čudno, če se loti samica lastnih mladicev. Če bodo akvaristi tako postopali, jim ne bo težko razstaviti te navadne ribice od priliki prihodnje razstave, sicer jih morajo kupiti v tujini in plačati po 15 do 30 Din za parček, kar je gotovo preveč in odveč. Teže je dobiti mladice od drstečih se zobčastih krapovcev. Iz tega roda so bile zastopane 4 ribice iz vrste

panchaxa, naši ščuki podobne ribice. Cena parčka 40 Din.

Iz roda characinae so bile tri vrste nežnih majhnih ribic. Characinae (salmerji) imajo med hrbtino in repno plavutjo tik pred repom tako zvano toliščko, to je kratko plavut kakor pri naših postvrih. Parček do 50 Din. Od ostržev so bili na razstavi mladici ostržev - bisernikov. Cena po 12 Din.

Labirintovcev je bilo več vrst. To so hvalne ribice, ki pridejo po zrak na gladino, vendar potrebujejo toplejšo vodo. Cena parčka 25 do 50 Din. Bilo je še mnogo drugih ribic po precej manjših cenah. Če pomislimo, da bi mogli naši akvaristi te ribe s strokovno nego spraviti do drsti, odnosno do razmnožitve v svojih akvarijih, se nam vsili nehoti vprašanje, zakaj tega ne stori. Četalo bi mnogo denarja doma in izostala bi razna iznenačenja po poginuh ribic, ki pri nestrokovnem transportu in premetavanju po kangelah silno trpe. Da bi se pa ribice razmnoževale v akvarijih, bi se morali akvaristi specializirati, to je gojiti bi morali v posebnih akvarijih samo poedine parčke, ki bi gojili preči ali slej razveselili s svojim naraščanjem. Stremenje vsakega akvarista pa naj bo, da se mu ribe razmnožijo. Vsem pa priporočam, da ne pozabijo naših ribic, ki so tudi zelo lepe, žal so pa mnogo trdnješe, skromnejše in po zelo nizki ceni, sicer bi jih gotovo mnogi akvaristi gojili.

Mnogi bodo ugovarjali in rekli, da prekašajo ribice ekvivalenčne pasu glede barv naše domače ribice. To je do neke mere utemeljeno, ker toplejša voda in oddajajoča jih raznobarna južna flora, kateri se ribe prilagode, povzročata pestrost barv toplovodnih ribic. A tudi naše domače ribice, če jih denemo v toplovodni akvarij, izpremenijo svoje barve in se leskečejo v raznolikih barvah. Pisane postane v topli vodi na hrbi temnorjavi, ob straneh se pa svetijo zelenozlato, pezdiki se pobarva rdečmodro, pri pisanki se prikaže lep kovinski trak vzdolž života in koreni plavutji postanejo rdeči, zelenika dobi kovinastozelen trak vzdolž života in se leskeče kakor živo srebro, linj se okraši okrog škrg z biseri, enako tudi okun in ostrž, rdečkocka je modrikasta s srebrnim bleškom in z rubinastimi očesi. Tako si vse naše ribe v topli vodi nadejejo krasne obleke, kar je povsem prirodno.

Ni mi namena, da izpodrinem eksote iz naših akvarijev, dolžnost mi pa je, opozoriti tudi na naše ribice, ki so žal mnogim akvaristom neznane. Prepričan sem, da bi mnogi akvaristi kakemu Siamcu, Japoncu ali Američanu utegnili točno povedati vse o ribah v azijskih in ameriških vodah; če bi jih pa ti tuji vprašali po ribah naših vod, bi se lahko prepračili, da poznajo naši akvaristi do 60 naših domačih vrst komaj deset, in se te zelo površno. Ta ugotovitev pa ni lakava za nas, ki bi se morali kot domoljubi intenzivneje zanimati za našo domačo vod-

no favno. Isto, kar je rčeno o favni, velja tudi za našo vodno floro, ki v ničemer ne zaostaja za tujimi rastlinami. Potrebno je samo, da se seznanimo z njo. O. S.

Ko se začne krvne cevi poapnavati, deluje uporaba naravnega »Franz Josefov« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojštri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefov« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Roparski morilec in požigalec

Mostar, 18. junija.

Včeraj je bil pojasen grozen umor, izvršen 14. t. m. v Mostaru. Žrtve zločina je bila bogata starica Mara Kruljeva. Šef policije je takoj po umoru dal aretirati več oseb, o katerih se je sumilo, da so v zvezi z zločinom. Med tem pa se je ugotovilo, da so vse aretirane osebe nedolžne. V času, ko so ti osumljeni sedeli v zaporu, se je morilec mirno izogibal po Mostaru in se celo ulazil po greba svoje žrtve.

Na večer po pogrebu je šef policije Pašić začel sumiti, da je zločinec morda 28letni Dušan Čupković iz Mostara. Pri zaslišanju je Dušan v začetku odločno odvrčal od sose vsako krivdo, a preiskava proti njemu se je nadaljevala. Dognalo se je namreč, da je do nedavnega stanovljal v hiši umorjenke sestra osumljenega Dušana. V hišo je zaradi tega pogosto zahajal tudi Dušan, ki so mu bile spriko tega vse hišne razmere znane.

Po neprestanem zaslišanju je zločinec včeraj zjutraj priznal svoj zločin in ga policiji podrobno opisal. Morilec je 14. t. m. v popoldne prišel v hišo umorjenke starike in se z njo razgovarjal. Pri razgovoru je kadij njene cigarete in tuhtal, kakor bi ubil stariko. Ženska zaradi svojega gosta ni niti obedovala, ker je čakala, da se Dušan odstrani. Nekaj pred 13. uro pa je Dušan zgrabil sekiro, ki je bila v bližini, in udaril stariko po glavi. Sekiro je pozneje vrgel v stranišče, kjer so jo tudi našli. Po udarcu je Dušan menil, da žrtve se ni umrla, pa ji je zato zmašil v usta še žemper. Morilec je ostal pri svoji žrtvi vse popoldne do noči, ko je zažgal hišo in jo zapustil skozi glavna vrata. Truplo starke so iz goreče hiše rešili.

Kakor kaže, zločinec ni našel pri Kru-

ljevi denarja v gotovini. Vzel je menda samo dve preprogi, svilen dežnik, nekaj svilenega perila, dragocen srebrni turški servis za kavo, dvanaest srebrnih žlic in nekatere druge dragocenosti. Vse te predmete je nesel domov, kjer jih je policija včeraj našla.

Doslej se še ni ugotovilo, ali je imel morilec tudi pomočnike. Po nekaterih znakih sodijo, da ni sam izvršil zločina.

Hude preizkušnje brezposelnih rudarjev

Zagorje, 18. junija.

Brezposelnost naših rudarjev je huda zadeva občin, ki nimajo mnogo sredstev. Zato si rudarji pomagajo sami kakor pač morejo. Meseca aprila je bratavska skladnica po nalogu glavne bratavske skladnice v Ljubljani obvestila brezposelne rudarje da lahko dobe delo v rudnikih ob bolgarski meji. Bratavska skladnica jim je preiskrbelo vožnjo in so se 24. aprila odpravili na potovanje. V Učiemu dolu so dobili za posilitev. Zaslužek je bil od 32 do 38 Din za 8 urno delo. Meseca maja so napravili 31 šihov.

A velika težava je s prehrano, ker rudniški konsum razpolaga z majhno količino življenjskih potrebščin, in se te so drage ker se dobivajo le na bone. Denarja so le enkrat dobili od 30 d. 40 Din, sicer pa samo bone. Ako so hoteli dobiti živeža, ki ga konsum ni imel, so morali druge reči vzeti na bone in dati za polovično ceno. Rudarji so zahtevali plačilo, a vodstvo rudnika jim je vedno obljubovalo, da kmalu pride denar od centralnega ravnatelja stva iz Beograda. Naposled jim ni kazalo drugo, kakor da so službo zapustili, po sebnosti se, ker je zaloga v konsumu pošla in bi ostali brez hrane. Nekateri so se odpeljali z vlakom do Beograda, drugi je mahajo peš. V Beogradu so jim obljubili, da bodo zaslužke od 500 do 600 Din, kakršne zneske imajo na dobrem, poslali po pošti. Kadar družba dobi denar za premož, dne 16. t. m. je prišlo 6 rudarjev v Zagorje, drugi pridejo peš kasneje. Povedali so, da je dela dovolj in bi zaslužek ne bil slab, samo če bi dobivali plačo v denarju da bi lahko sami kjerkoli kupovali življenjske potrebščine. Družba, ki je lastnica tamošnjih rudnikov, ima baje tudi več drugih tovarn, tako da drobni premož rabi za svoje tovarne, a drugega črge proda državi. Podjetje glede rudaškega zaslužka pač ne postopa prav. Res čudno je, da nima denarja v gotovini. Koliko časa bodo čakali na izplačilo, bi naši rudarji kaj radi vedeli.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

MALI OGLASI

Službo dobi

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Frizerko

popolno v stroki, z znanjem, nemeščino, spretnostjo, takoj, Mesec, 1894-6-1

Mesar, pomočnika

ki je vajen čoka, rehit takoj, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1892-1

Poniklarja

dobro izurjenega, in žensko moč, ki je izrežena v poniklarju, sprejme »Tribuna« F. R. L. Ljubljana Karlovška cesta 4. 1893-1

Mesarski pomočnik

ki zna sekati pri čoku, dobi službo, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1894-3

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Pek sprejme vsako delo

Paša postarska stvar, Vokoslav Furman, Lede, 1893-2

Pekov, pomočnik

19 let, zdrav, močno po stavi, Iščo službo v Ljubljani, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Vesten možak

v najbližjih letih, ki obvlada slovenski in srbohrvatski in nemški jezik popolnoma, z najboljšo pripravitelj, sprejme službo, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Službe išče

pošteno in marljivo dekle, vajeno meščanske kuhe in prepravljanja finih oob. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-2

Mlad natak

izvzhen v kavarni in restavraciji, stroki, želi premeniti službo s 1. julijem najraje v Ljubljani ali pa na seozje, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Boljšje dekle

z meščanskim šolom, vajena skrajna in gospodinjstkih del, 23 let stara, Iščo mesto na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

1000 Din dobi tisti,

ki mi prebere stalno službo ključavničarja ali ali kaj podobnega, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Prvovrstna šivilja

se priporoča na dom. — Gregorčičeva ulica št. 7, prilije, levo. 1893-2

10.000 Din nagrade

komu preskrbi mlademu modno kakor koli službo, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Deklica z dežele

želi mesto frizerske učence, — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-2

Mesarski in prekaljevalski pomočnik

vajen izdelave vsakovrtnih mesnih izdelkov, želi premeniti službo iz mesta na deželo, — Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Trgovski pomočnik

galetarist, vešč tudi vseh pisarniških poslov, želi premeniti mesto — najraje v Ljubljano ali na Gorenjsko, Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-2

Oženjen mlinar

sedanjih let, brez otrok, v uradni, samostojen delavec v vseh mlinskih poslih zelo zanesljiv, Iščo bratno mesto Mežica v Stenčih, ob Kraja Matija ulica št. 17 pri Mariboru 1893-3

Prodajalica

z večletno prakso v modni trgovini, želi namočeno, Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-2

Frizerka

dobro izurjena v trajni in navadni ondaci, bubi strizeni in vseh lastnih delih, želi takoj premeniti službo, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Večletni poslovodja mešane stroke

Iščo službo kjerkoli, grem tudi kot trgovski pomočnik, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Šivilja

z obrtnim listom 1893 mesta ali sprejemnim družabnico, Imam stanovanje in stroje, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-2

Prodajalica

mešane stroke, Iščo mesto v Sloveniji ali v Belgradu, Dopolnje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Dobro moč«. 1893-2

Kovaški pomočnik

volačine prost, trezen, dobro izurjen, Iščo za takoj, kakršnokoli zaposlitev, Ljotze Lopatič, Krška vas. 1893-2

Kot kuharica

za dva k moli družini ali h gospodu želi iti boljšje, 47 let stara ženska, ki govorijo slovensko in nemško, ter ima večletno pripravo la Najraje bi bila na Bled, oziroma kam drugam. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-2

Omara

umivalnik, kompletno posteljo in nočno omarico, mehke les, čedno, kupim takoj posamezno ali skupno, Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 1893-2

Hišico

enostanovanjsko, blizu Ljubljane ali Maribora kupim, Pridam 25.000 Din v gotovini, ostalo preizkušam, Vprašaj pri Ivanu Koe, Krekova 5, Tezno pri Mariboru. 1893-2

Tristanovani, hiša

nova, z velikim vrtom na obzidju, Potrebem kapital 55.000 Din, drugo bihotaka, Vprašaj pri Ivanu Koe, Krekova 5, Tezno pri Mariboru. 1893-2

Posed

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Prodajam

Oglašni trg, značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglašni socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Kompletni aparat

za briganje barve (Spreiz-aparat) kupim, Karlovška cesta 4. 1893-7

Registrir. blagajno

kupim, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-7

Kolesa

za besedo, Oglašni socialnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (21)

Dve medeni postelji

z obojnima omaricama in umivalnikom ter Weckove kozarce za vkuhanje in navadne posode prodam. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-6

Weckove kozarce

za vkuhanje sadja, kupim pri Jagodici, Ljubljana, Glavni trg. Cenik zastojni. 1893-6

Norveško ribje olje

načinjeno, vrste, vedno v zalogi, Naročila točno po povzetju, Piccola, Tyrseva (Dunajska) cesta št. 6. 98-6

Kupim

Oglašni trg, značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglašni socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Smrekovih ali borovih drv

popolnoma suhih, kupimo večjo količino, Poudarje na Dekor, z. o. z., keremski na tovarna, Ljubljana VII. 1893-7

Toaletno steno

rabljeno, kupim, Poudarje z navedbo cene na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-7

Čoln

(Kielboot) na 2 ali 4 vesla dobro ohranjen, kupim. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1893-7

Plačam do 500 Din

za kg plem iz let 1890 do 1870, Poudarje na podružnici »Jutra« v Mariboru pod »Inzengeme«. 1739-7

Star štedilnik

mize, stole in omaro za steklo kupim, Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 1893-7

Parcela

ob Vodovodni cesti ali na Beogradu kupim, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Kupece«. 1893-2

Tristanovani, hiša

nova, z velikim vrtom na obzidju, Potrebem kapital 55.000 Din, drugo bihotaka, Vprašaj pri Ivanu Koe, Krekova 5, Tezno pri Mariboru. 1893-2

Hišico

enostanovanjsko, blizu Ljubljane ali Maribora kupim, Pridam 25.000 Din v gotovini, ostalo preizkušam, Vprašaj pri Ivanu Koe, Krekova 5, Tezno pri Mariboru. 1893-2

Posed

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Kupujemo miške

(žive) po 2 Din. Pasti in posojimo. Histološki institut, Zaloška cesta št. 4. 1893-7

Kompletni aparat

za briganje barve (Spreiz-aparat) kupim, Karlovška cesta 4. 1893-7

Registrir. blagajno

kupim, Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šk« 1893-7

Kolesa

za besedo, Oglašni socialnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (21)

Moško kolo

dobro ohranjeno, dočimal na tehnicah in harmonika napredaj v Mermontovi ul. št. 13. 1894-11

Kolo

v dobrem stanju za 590 Din prodaj Mikar, Gospodarska ulica 10. 1893-11

Moško kolo

za 750 Din napredaj na Mirju, Langueva ulica 23. 1893-11

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Rabljeni avtomobile

novi »Renault« rezervne dele kupuje pod »eno«: Cesta na Rožnik št. 19. 8295-10

Indian Big Chief

s priklopi se zelo ugodno prodaj, Vinocet, Vije pri Ljubljani. 1893-10</